

Hazay István

**Digitális platformok és szolgáltatások
Európában I.**

(Szlovénia, Ausztria, Csehország, Szlovákia)

Budapest, 2008. augusztus, 28. szám

ISSN 1788-134X
ISBN 978-963-88088-0-6

Kiadja az Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézet
Budapest, 1021 Hűvösvölgyi út 95.
Felelős kiadó: Nahimi Péter igazgató
Borítóterv: Czakó Zsolt
Nyomdai munkák
Műegyetemi Kiadó
Felelős vezető: Wintermantel Zsolt
www.kiado.bme.hu

Tartalom

ELŐSZÓ	5
SZLOVÉNIA	6
A televíziópiac fontosabb szereplői	6
<i>Médiahatóság</i>	6
<i>Közszolgálati televízió</i>	6
<i>Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások</i>	8
Műsorterjesztő platformok	10
<i>Kábeltelevízió</i>	10
<i>Műholdas műsorelosztás</i>	12
<i>IPTV</i>	13
<i>Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)</i>	14
AUSZTRIA	15
A televízió piac fontosabb szereplői	15
<i>Médiahatóság</i>	15
<i>Közszolgálati televízió</i>	18
<i>Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások</i>	19
Műsorterjesztő platformok	24
<i>Kábeltelevízió</i>	24
<i>Műholdas műsorelosztás</i>	30
<i>IPTV</i>	30
<i>Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)</i>	31
<i>Mobil TV</i>	32
<i>HDTV</i>	33
CSEHORSZÁG	34
A televízió piac fontosabb szereplői	34
<i>Médiahatóság</i>	34
<i>Közszolgálati televízió</i>	35
<i>Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások</i>	36
<i>Kábeltelevízió</i>	37
<i>Műholdas műsorelosztás</i>	38
<i>IPTV</i>	40
<i>Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)</i>	41
<i>Mobil TV</i>	45
SZLOVÁKIA	46
A televízió piac fontosabb szereplői	46
<i>Médiahatóság</i>	46
<i>Közszolgálati televízió</i>	46
<i>Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások</i>	47

Műsorterjesztő platformok.....	50
<i>Kábeltelevízió.....</i>	<i>50</i>
<i>Műholdas műsorelosztás.....</i>	<i>54</i>
<i>IPTV.....</i>	<i>56</i>
<i>Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT).....</i>	<i>57</i>

Előszó

Európában, sőt szinte az egész világon zajlik a televíziózás digitalizálása. Az egyes országok ennek a folyamatnak különböző szakaszában vannak és az átalakulásnak nem feltétlenül egyforma útját választották. Az előkészítés szakaszában a szakemberek elsősorban az átalakulásban úttörő szerepet vállalt országokra figyeltek, azok sikereiből és kudarcaiból igyekeztek tanulságokat levonni és azokat a saját országuk erőfeszítéseinél hasznosítani. Mára már nyilvánvaló, hogy az egyes országok számára optimális átállási stratégia szempontjából más országok döntései, feladatmegoldási módszerei csak nagyon közvetve hasznosíthatók. Ennek okai az eltérő médiapiaci méretek, médiafogyasztási szokások, nyelvterületi jellemzők, gazdasági fejlettség, közigazgatási felépítés, tradíciók, stb. Emellett ez az átalakulási folyamat nagyon összetett, irányítottan csak az analóg földfelszíni műsorszórással ellátása, illetve digitálissal történő kiváltása tekinthető. Valójában azonban a digitalizálás sokkal szélesebb fronton és egyidejűleg megy végbe, miközben a technológia rendkívül gyors fejlődése következtében az új lehetőségek, új szolgáltatásfajták gombamódra szaporodnak és a megszokott korlátok sorra leomlanak. Viszont ezzel eddig nem ismert, új problémák is fellépnek, melyekre nem feltétlenül tud kész válaszokat adni a társadalom, illetve annak intézményrendszere.

Az Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézetben igyekszünk a szemünket rajtatartani az összes európai ország olyan eseményén, melyek befolyásolják az átalakulás sikerét, de hatékonyság érdekében azon országokban tapasztaltakat adjuk most közre, melyek valamilyen lényeges szempontból a leginkább hasonlíthatók a hazai körülményekhez és így különösképpen érdemesek megfontolásra és következtetések levonására. Ilyen országok elsősorban a földrajzilag közel elhelyezkedőek, a nagyjából a miénkhez hasonló méretűek, a közelmúltban hasonló átalakulásokon keresztülment, kulturális orientáció szempontjából összehasonlítható államok, és ahol az átalakulás folyamatában velünk összehasonlítható helyzet áll fenn. Ilyenek elsősorban a szomszédaink többsége. Publikálás szempontjából azonban nem mindegyik szomszédunkat soroltuk ide, mert el akartuk kerülni az helyzetleírás ismétlését olyan esetben, amikor a kihagyott országról szóló beszámoló gyakorlatilag egy másik leírás ismétlése lett volna. Déli szomszédaink közül ilyen okból nem tértünk ki Szerbiára és Horvátországra.

Ugyanakkor Ukrajnával sem foglalkozunk ebben a leírásban, mert a méretbeli eltérések, a nyelvi és kulturális orientáció kevésbé teszi lehetővé a tapasztalataik hazai alkalmazását, annál is inkább, mert az átalakulás náluk kissé lemaradt még a többi figyelembe vett országhoz képest és az analóg műsorszórást átalakítására vonatkozó EU-s nyomás sem érvényesül rájuk. Ugyanakkor nem szomszédos voltára tekintet nélkül fontosnak tartottuk ismertetni a Cseh Köztársaságban végbemenő folyamatokat, mert azok különösen tanulságosak lehetnek a mi átalakulási stratégiánk finomítása érdekében.

Lényegesnek találtuk még a balti államok helyzetének megismertetését, mert bár ugyancsak nem határosak Magyarországgal, de sok szempontból hasonló utat jelöltek ki a maguk számára, mint amit a magyar jogalkotás a műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól alkotott törvényben meghatározott. Miután ezek az országok egy kicsivel előttünk járnak az átalakulásban, az ott szerzett tapasztalatok értékesek lehetnek a magyar fejlődés szempontjából.

Elemzésünk az országok médiapiacának bemutatására és a műsorterjesztő platformok leírására épül. Az információk jelentős részének alapjául a „Western European TV (11th edition)” és az „Eastern European TV (11th edition)”, 2007 Informa UK Ltd elemző anyagok szolgáltak. Az ezeken túlmenő és a 2007 elejét követő eseményekre vonatkozó ismeretek forrásai különböző híradások, melyeket igyekeztünk lábjegyzetek formájában megjelölni. Mivel ezek többsége internetes honlapokon megtalálhatók, a lábjegyzeteket ilyen esetekben internet címként lehet használni.

Terjedelmi okokból a kiválasztott országok helyzetismertetését két külön füzetben adjuk közre. Az elsőben Szlovénia, Ausztria, Csehország és Szlovákia található, a második füzetben Románia, Észtország, Lettország és Litvánia.

SZLOVÉNIA

Lakosság: 2,016 millió fő

Háztartás: 750 ezer

TV háztartás: 737 ezer

A televíziópiac fontosabb szereplői

Médiahatóság

Szlovéniában a médiahatóság szerepét két intézmény megosztva tölti be: az APEK (Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije = Post and Electronic Communications Agency of the Republic of Slovenia) keretében működő Műsorszolgáltatási Tanács¹, illetve a Kulturális Minisztérium keretében működő Média Igazgatóság². Ez utóbbinak a feladata a médiapluralitás feletti őrködés és az annak fenntartása érdekében szükséges szabályozási javaslatok és intézkedések kidolgozása, az EU-s irányelvek nemzeti szabályozásba foglalásának előkészítése. Az APEK keretében működő Műsorszolgáltatási Tanács határozatokat hoz a médiaügyekben, illetve elfogadó vagy elutasító álláspontot deklarál a minisztérium vagy az APEK hatáskörébe tartozó ügyekben. Alapvetően szakértői tanács, tagjait öt évre választják, de megbízatásuk meghosszabbítható. A Tanács vezetőjét a tagok választják. Az APEK-ben hasonló tanács működik a távközlési és postai területen is. Magát a hatósági feladatkört az APEK látja el, kezdve a frekvenciagazdálkodástól, a hírközlési szolgáltatások engedélyezésén, felügyeletén keresztül a piacelemzésig, illetve szankcionálásig. Az APEK vezetőjét és két helyettesét a kormány nevezi ki, ezen túl független hatóság. A két helyettes közül az egyik a műsorszolgáltatási, a másik a hírközlési területen felügyeli. A „médiatörvény” szerepét Szlovéniában a 2001-ben elfogadott „mass-media” törvény tölti be.

2007-ben a parlament elfogadott egy törvényt a digitális műsorszórásra való átállásról. Ennek megfelelően az átállás határideje 2010.³ Döntés született a földfelszíni digitális televízió műsorszórásnál alkalmazandó tömörítési szabványról is, mely szerint MPEG-4, H 254 kódolást fognak használni. Mivel azonban a lakosság a határvidékeken az MPEG-2-t alkalmazó olasz, osztrák adásokat szívesen nézik, kezdetben – múlt évig – az MPEG-2 eljárást használták.

Közszolgálati televízió

A 2005 novemberében elfogadott külön törvény a *Radio-television Slovenia (RTV Slovenia)* elnevezésű közszolgálati intézményt hozta létre abból a célból, hogy kielégítse a Szlovéniában és azon kívül élő szlovén állampolgárok, illetve az olaszországi, az ausztriai, a magyarországi szlovén kisebbségi közösségek és a Szlovéniában élő olasz és magyar kisebbségi közösségek demokratikus, szociális és kulturális szükségleteit. Az alapító kötelessége, hogy ehhez a biztosítsa az intézményi és szerkesztői függetlenséget és a megfelelő finansziális háttérrel.

A törvény meghatározza, hogy a feladatokat két országos televízióműsorról és három rádiócsatornával, ezen kívül egy speciális országos csatornával kell ellátni, ahol ennek az utóbbinak a parlament két háza üléseit és azok munka-testületeinek munkáját kell közvetlen formában a lakosság részére közvetíteni.

Előírja a törvény azt is, hogy két regionális központban (Koper és Maribor) egy-egy rádió és TV csatornát kell létesíteni. Ezen kívül meghatározza, hogy a közszolgálati műsorszolgáltatóknak műsorszámokat kell készíteni a szomszéd országokban élő szlovén kisebbség, illetve a külföldön

¹ http://www.apek.si/en/srdf_broadcasting_council

² http://www.mk.gov.si/en/working_areas/media/

³ http://www.advanced-television.com/2007/oct29_nov2.htm#h4

dolgozó vagy emigráns szlovénok számára, az olasz és a magyar nemzeti közösségek és a román közösségek részére, műsorszámokat a külföldiek részére. Teletext szolgáltatást, internet és mobil portált is működtetni kell.

A közszolgálati intézmény irányításában két testület vesz részt: a *Programtanács* és a *Felügyelő Testület*. A *Programtanács* 29 tagú, ennek egy-egy tagját az olasz és a magyar nemzeti közösség, egy tagját a Tudományos és Művészeti Akadémia, két tagját a regisztrált vallási közösségek javaslatai alapján az államelnök nevezi ki, három tagját az intézmény alkalmazottai választanak, nekik az információs műsorkészítést, a kulturális és művészeti műsorokat, illetve a szervezet műszaki részlegeit kell képviselniük. Öt tagot a parlament választ, lehetőleg a pártok képviseletének arányában. 16 tagot szintén a parlament nevez ki, de a nézők, illetőleg hallgatók javaslatai alapján az egyetemek, szakmai és szakszervezetek képviselői közül, különösen a művészet, kultúra, tudomány, újságírás köréből és más civil társadalmi szervezetekből, de nem a politikai pártoktól vagy azok szervezeteitől. A jelöltek alkalmasságát és minőségét a törvény szerint dokumentálni kell. A jelölteknek különböző körzetekből kell jönniük.

A *Programtanács* tagjait 4 évre választják, vagy nevezik ki, de első ízben a tagok felét csak 2 évre bízták meg. (A *Programtanács* 2006 januárja óta létezik.)

A *Programtanács* joga és feladata:

- műsor standard-ek, műsorkoncepciók, műsorelőállítási tervek és műsorkialakítási tervek elfogadása a főigazgató előterjesztése alapján,
- a nézők és hallgatók észrevételeinek és javaslatainak figyelembevételével a megvalósítás korszerűsítése,
- egyetértési jog gyakorlása a közszolgálati intézmény alapszabályára vonatkozóan, a főigazgató által benyújtott és a Felügyelő Testület által elfogadott pénzügyi tervjavaslat véleményezése,
- a főigazgató kinevezése és felmentése, előzetes egyetértés a rádió és a televízió igazgatók kinevezéséhez és felmentéséhez.

Egy-egy külön *Programbizottság* működik az olasz és a magyar nemzetiségek számára szánt műsorkészítés területén.

A *Felügyelő Testület* 11 tagú, ezek közül ötöt a parlament nevez ki a politikai pártok parlamenti képviselete arányában, négyet a kormány, kettőt az intézmény alkalmazottai választanak. A tagok kinevezése négy évre szól.

A *Felügyelő Testület* a Programtanács előzetes egyetértése esetén elfogadja az alapszabályt, jóváhagyja a pénzügyi tervet és az éves beszámolót, megállapítja az olyan szolgáltatások díját, melyek nem képezik részét a közszolgálati feladatnak.

Az *RTV Slovenia* finanszírozása több forrásból történik. Van készülékhasználati díj, melyet minden elektromos fogyasztó háztartás fizet, hacsak nem nyilatkozik arról, hogy sem rádió, sem tv készüléke nincs. Összesen 600 ezer aktív díjfizető van. Van az intézménynek reklámbevétele. Ennek alapja az óránként 12 perces, illetve fődíoban 9 perces megengedett reklámidő. Egyéb kereskedelmi tevékenységek eredménye is hozzájárul a forrásokhoz. Ez főként hangversenyek rendezésének bevételéből, eszközök bérbeadásából és CD kiadásból tevődik össze. Ezen kívül a kormány is nyújt valamiféle ún. együtt-finanszírozási forrásból csekély támogatást a közszolgálat fenntartásához. 2006-ban az összbevétel 124,2 millió € volt, melynek fő összetevői: készülék-üzembentartási díj: 62,6 %; reklámbevétel: 17,4 %; egyéb működési bevétel: 12,9 %; eszköz újraértékelésből bevétel: 3,2 %; pénzügyi műveletekből származó bevétel: 2,1 %; a kormánytól kapott bevétel: 1,2 %; rendkívüli bevétel: 0,6 %. A teljes kiadás 117,8 millió € volt, így végülis 6 millió € nyereség is keletkezett⁴.

⁴ http://www.rtvlo.si/files/letno_porocilo/rtv_letno_porocilo_ang_f_lowres.pdf

A helyzet újabban már nem ennyire kedvező, az intézmény vezetője 2007 októberében aggályát fejezte ki, hogy a készülékhasználati díj változatlanul hagyásával 7 millió € hiányuk lesz 2008-ban, nem beszélve arról, hogy valahonnan szerezni kell még 4 millió € forrást az alkalmazottak magasabb fizetési igényének kielégítéséhez⁵.

Arról is szó esett, hogy minden olyan műsort ki kell ejteni a műsorrendből, mely nem éri el a 2 %-os nézettséget.

A közszolgálati televízió két országos műsort, *TV Slovenija 1*-et, a *TV Slovenija 2*-t sugározza, valamint két körzeti műsort a *Television Koper/Capodistria* nevűt és a *Tele M* (Maribor a központja) elnevezésűt. Az előbbi fő feladata az olasz lakosság, az utóbbié a magyar kisebbségi lakosság kiszolgálása. E műsorokon túl műholdon sugározzák a *TV Slovenija 3*-at, a parlamenti közvetítő csatornát, de a HotBird műholdas pozícióban digitális formátumban vehető a két közszolgálati főműsor is.

A *TV Slovenija 1* 1958 óta működik, ma napi 24 órában ad műsort, a műsorfolyam több mint fele saját előállítású. Fő profilja a hírek, az időszerű műsorok, a kultúra. A *TV Slovenija 2* súlypontilag sport és szórakoztató műsorok csatornája.

Az RTV Slovenia jövőbeli terjeszkedése részben az új média felé való nyitás. Ennek zálogát a *Multimédia Center*-ben látják. Itt készül a teletext, a web- és a wapportal. Ennek a központnak a feladata három információs csatorna létrehozása is (gyermek, szórakoztató és infó) és itt készül a műsorszámokhoz a feliratozás a siketek és nagyothallók számára⁶.

Szlovéniában a műsorok műsorszórását is a közszolgálati intézmény végzi, nem csak a saját műsorszolgáltatásai esetében, hanem számos kereskedelmi műsor számára is.

Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások

A kereskedelmi műsorszolgáltatók között időben az első volt a *Kanal A* televízió, amelyik 1991-ben indult. A négy évvel később megjelent *Pop TV* azonban népszerűségben hamar lekörözte és mára már a közszolgálati televízió első csatornájánál is nagyobb a nézettsége. A *Kanal A* televízió nézettsége 2006-ban még nem érte el a második közszolgálati csatornáét sem. Ez a két kereskedelmi csatorna egyaránt a *Central European Media Enterprises (CME)* tulajdona, amelyik a csatorna irányítását a *Pro Plus* nevű, érdekeltségén keresztül végzi. A *Pop TV* a lakosság 95 %-át, a *Kanal A* a 89 %-át éri el. A *Pop TV* híreket, filmeket, vetélkedőket és különleges attrakciókat közvetít. Műsorfolyamának mintegy 33 %-át helyi előállítású műsorok töltik ki. A csatorna 2006-ban 28,6 %-os éves átlagos nézettséget ért el, ami meghaladta az első közszolgálati csatorna 23,1%-os nézettségét. A *CME* 2000-ben vásárolta meg a *Kanal A*-t, azóta ez a csatorna is növelte nézettségét, de azért ez 2006-ban is csak 8,9 % volt, bár 2007-re a cég szerint az egész napos nézettsége már 11,3 % -t ért el.

A két csatorna függetlennek nevezhető, de egymást kiegészítő műsorszolgáltatás. Együttesen a Szlovéniában készült és műsorszámok széles választékát nyújtják és ugyanakkor nemzetközi tartalmat is kínálnak.

A harmadik országos kereskedelmi csatorna az 1995-ben indított, akkor *TV3* néven ismert műsorszolgáltatás volt. 2003-ban a Slovén Katolikus Egyház négy horvát cégnek eladta a csatorna részvényeinek 75 %-t. Ezzel a vallási csatorna átalakult tisztán kereskedelmi jellegűvé. Ekkor kapta a *Prva TV* nevet. Vallási csatornaként komoly veszteségeket halmozott fel. Átalakulása után, még 2006-ban is a nézettsége csak 1,3 %-t ért el, habár ellátottsága a háztartások 83 %-ra kiterjed. 2006-ban a csatornát megvásárolta a *Modern Times Group*.

⁵ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2507>

⁶ http://www.rtvlo.si/files/razno/rtv_brosura_english_pop.pdf

A hatósági nyilvántartásban szereplő műsorszolgáltatások

A fentiekkel együtt összesen az alábbi televízió műsorszolgáltatások szerepelnek a szlovén nyilvántartásban 2008 áprilisában:

A műsor elnevezése	Engedélyes	Nyilvántartásba vétel vagy megújítás ideje
Čarli TV	ČARLI, d.o.o.	05.03.2007
ATM TV Kranjska Gora	ATM Elektronik, d.o.o.	31.08.2007
ATV SIGNAL LITIJA	ATV BABNIK & CO, d.n.o.	26.01.2007
EPTV	EURO 3 TV, d.o.o.	10.07.2007
ETV	EVJ Elektroprom, d.o.o.	28.05.2007
Golica TV	ČARLI, d.o.o.	30.11.2007
Gorenjska televizija - GTV	TELE - TV, d.o.o.	26.02.2007
i-TV	KABELSKA PRODUKCIJA, d.o.o.	03.12.2007
Kabelska televizija Ormož	Zavod Kabelska televizija Ormož	26.02.2007
KANAL 10	TV IDEA - KANAL 10 d.o.o.	18.10.2007
Kanal 3 Apače	VIDEO STUDIO 90 - KANAL 3 EDŠIDT OLGA, s.p.	26.02.2007
KANAL A	KANAL A, d.o.o.	12.11.2007
Koroška körzeti televízió	Koroška regionalna televizija, d.o.o.	30.05.2007
Koroška TV Dravograd	KTV Dravograd, d.o.o.	05.03.2007
Šport klub	ASPN, d.o.o.	05.03.2007
ŠPORT KLUB DVE (2)	ASPN, d.o.o.	03.03.2008
Helyi televízió Miklavž na Dravskem polju / TVM Miklavž	Občina Miklavž na Dravskem polju	28.05.2007
Helyi TV Trbovlje	Anton Berakovič, s.p., AB Videoprodukcija	25.05.2007
MEDIA TV	MEDIA PARTNER, d.o.o.	10.01.2008
MOJ TV	MOJ TV, d.o.o.	10.12.2007
MTV Adria	MTV ADRIA, d.o.o.	08.11.2007
NET 24	NET TV, d.o.o.	02.04.2008
NET TV	NET TV, d.o.o.	14.12.2007
NET XXL	NET TV, d.o.o.	09.01.2008
PeTV	Kabelsko komunikációs sistem "KKS PTUJ", d.d.	08.01.2007
Play TV	UPC, d.o.o.	05.03.2007
POP TV	POP TV, d.o.o.	12.11.2007
RTS	TELE 59, d.o.o.	21.01.2008
Savinjska televizija	Oglaševanje, snemanje, televizija, Samo Sadnik, s.p., »Studio Forma«	02.07.2007
Közös helyi televízió Destrikn, Dornava, Gorišnica in Markovci – közös program	Veselič Branko, s.p., RTV servis, trgovina, vzdrževanje	28.05.2007
Sponka.tv	Domates d.o.o.	23.11.2007
Studio Bistrica	Javni zavod za KTV in informiranje Slovenska Bistrica	25.01.2007
STUDIO SIGNAL	SKYLINE, d.o.o.	25.10.2007
TELEVAL	TELEFILM Silvo Lešnik, s.p.	30.10.2007
TELEVIZIJA CELJE	TV CELJE, d.o.o.	11.12.2006
Televizija Koper Capodistria /TV KC/: körzeti közszolgálati műsor	Radiotelevizija Slovenija, javni zavod	28.06.2007
Televizija Koper Capodistria /TV KC/: az olasz nemzeti közösség számára	Radiotelevizija Slovenija, javni zavod	27.06.2007
TELEVIZIJA ŠIŠKA	JTV, d.o.o.	29.01.2007

TELEVIZIJA LJUBLJANA	J & V, d.o.o.	25.01.2007
Televizija Maribor - Tele M	Radiotelevizija Slovenija, javni zavod	27.06.2007
TELEVIZIJA MEDVODE	KTV Medvode	21.09.2007
Televizija Ptuj	Ivanuša Martin, s.p. - Videoprodukcija	25.01.2007
Televizija Slovenija 1 /SLO1/	Radiotelevizija Slovenija, javni zavod	27.06.2007
Televizija Slovenija 2 /SLO2/	Radiotelevizija Slovenija, javni zavod	27.06.2007
Televizija Slovenija 3 /SLO 3/	Radiotelevizija Slovenija, javni zavod	04.07.2007
Televizijski kanal Loška dolina	Zavod Oron, zavod za obveščanje, raziskovanje, organiziranje in načrtovanje	30.05.2007
Top RTV	Top RTV Alenka Camlek, s.p.	14.09.2007
Top Shop TV	Studio Moderna, d.o.o.	21.09.2007
TV (televizija) Eksodus	Zoran Kodela, s.p.	31.07.2007
TV 3	PRVA TV, d.o.o.	15.04.2008
TV AS	HI-FI Videostudio, d.o.o.	08.11.2007
TV Galeja	TV Galeja Ilirska Bistrica	09.07.2007
TV KRŠKO	Zavod Neviodunum, zavod za kulturo in odnose z javnostmi	28.05.2007
TV Krpan Laško	Vigred d.o.o.	31.07.2007
TV LEP Logatec	Naklo, d.o.o.	04.07.2007
TV PAPRIKA	PRIVAT, d.o.o.	13.02.2008
TV Petelin	Prospera, d.o.o.	05.03.2007
TV PIKA	TELEVIDEO, d.o.o.	16.10.2007
TV Plus	Ajkom, d.o.o.	16.07.2007
TV PRIMORKA	VA Videoaudio film, d.o.o.	26.02.2007
TV R Kanal +	R KANAL +, d.o.o.	05.03.2007
TV STUDIO RADGONA - KANAL 11 (TV SRK - 11)	TV STUDIO RADGONA - KANAL 11 Jože Aeosia	29.01.2008
TvM - zgomjesavinjski kanal	DaMix - MULTIMEDIJA, Damjan Žvipelj s.p.	03.03.2008
VAŠ KANAL	Televizija Novo mesto, d.o.o.	26.02.2007
VAŠA TELEVIZIJA (VTV)	VTV Studio, d.o.o.	25.01.2007
VASCOM Pivka	VASCOM, Zavod za izobraževanje in videoprodukcijo	15.03.2007
VITEL	VI-TEL, d.o.o.	05.03.2007

Műsorterjesztő platformok

Kábeltelevízió

2006 végén az ország 641 ezer háztartásának 54 %-a volt kábelelőfizető, 16 %-a műholdas (többnyire szabad hozzáférésű csatorna felhasználó). A legtöbb kábel-TV szolgáltató 45 – 70 csatornás alapsomagot kínál. Ezért havonta 12 – 16 €-t kell fizetni. 2006-ban már több szolgáltató kínál digitális csomagot is, de ekkor az erre előfizetők száma még pár ezer alatt van.

Az országosan mintegy 80 kábelszolgáltató közül az *UPC Telemach* (vagy *UPC Slovenia*) a legnagyobb és a második legnagyobb, a *Telius Group* nevű szolgáltatóval együtt az összes kábelelőfizető kb. 60 %-át szolgálja ki. Az *UPC Telemach* 2005-ben vált a *Liberty Global* birodalom részévé. 2007-ben az *UPC* megvette a *Ljubljanski Kabel* részvényeinek kétharmadát. Így az is az *UPC* családba került, bár márkanévét azért megtartotta. A művelet eredményeként az *UPC* csoport a piac 40 %-át magáénak tudhatja.

A *Telius Csoportot* eredetileg négy szolgáltató alkotta: a *Ljubljanski Kabel*, a *KRS Tabor*, a *KRS Rotovz* és az *Elektro Turnsek*. Együttesen 23 %-ban részesedtek a kábelpiacból. Bár ebben a pillanatban nem teljesen tiszta az alapítók egymáshoz való viszonya, úgy tűnik, hogy a *Ljubljanski Kabel* részvény-többségének megvételével a *Telius Csoport* megszűnt, alapítói az *Elektro Turnsek* kivételével csatlakoztak az *UPC*-hez.

Elsőként – még 2003-ban a – *Telius* indított digitális kábel-TV szolgáltatást, de ennek igénybevétele alacsony maradt. Most már az *UPC Telemach* is kínál ilyen szolgáltatást és lassan emelkedik az előfizetők száma.

A kábeles elosztásban szereplő csatornákra vegyünk egy példát, a hozzáférhető adatok közül az *UPC Telemach* Storitve KRS Rotovž/Triera hálózatát (ez korábban a *Telius Csoport*hoz tartozott).

A hálózat az analóg szolgáltatásban az alábbi csatornákat kínálja havi 13,80 € ellenében:

	TV PROGRAM	Nyelv		TV PROGRAM	Nyelv
1.	POP TV	SLO	25.	Sportklub	SLO
2.	Slovenija 1	SLO	26.	Moj TV	SLO
3.	Kanal A	SLO	27.	Državni zbor	SLO
4.	TV3	SLO	28.	Rai UNO	IT
5.	Tele M	SLO	29.	Travel Channel	ANG
6.	Slovenija 2	SLO	30.	TV Petelin	SLO
7.	HTV 1	HR	31.	RTL 2	NÉMET
8.	Avстриja 1	NEM	32.	Eurosport	ANG/NÉMET
9.	RTL	NEM	33.	DSF	NÉMET
10.	Discovery	ANG	34.	PRO 7	NÉMET
11.	Mozaik csatorna	SLO	35.	ARD 1	NÉMET
12.	MTV Adria	SLO/HR/AN	36.	Kabel 1	NÉMET
13.	Net TV	SLO	37.	VOX	NÉMET
14.	RTS	SLO	38.	CNN	ANG
15.	Avстриja 2	NEM	39.	Cartoon Network +	ANG
16.	SAT 1	NEM	40.	HTV 2	HR
17.	Animal Planet	ANG	41.	TV Paprika	SLO
18.	National Geographic Ch.	ANG	42.	RTS Srbija	JUG
19.	3 SAT	NEM	43.	ZDF	NÉMET
20.	Črna Gora	JUG	44.	BBC World	ANG
21.	Pink TV	JUG	45.	Info TV	SLO
22.	Euronews	NEM	46.	TV Pika	SLO
23.	ARTE+KIKA	NÉMET	47.	Super RTL	NÉMET
24.	VIVA 1	NÉMET			

A digitális szolgáltatás ehhez jön hozzá 7,01 € havidíjért és a kínálat:

Sorszám	A műsor neve	Sorszám	A műsor neve
1.	POP TV	64.	RTR Planeta
2.	TV Slovenija 1	65.	France 2
3.	TV Slovenija 2	66.	TV 5
4.	Parlamentarni kanal	67.	TVE
5.	Kanal A	68.	Telepace
6.	Információs csatorna	69.	Das Erste
7.	Info TV	70.	Bayerisches FS
8.	Discovery Channel	71.	Hessen FS
9.	National Geographic	72.	Arte
10.	Animal Planet	73.	WDR Koln
11.	Reality TV	74.	BR Alpha
12.	Hallmark	75.	SR FS Suedwest
13.	TV3	76.	Phoenix
14.	TV Golica	77.	Test-R
15.	TV Pika	78.	ZDF
16.	Net TV	79.	3sat
17.	RTS Maribor	80.	KiKa
18.	TV paprika	81.	ZDFinfo
19.	Deželna TV	82.	ZDFdoku

20.	Vaš kanal	83.	ZDFtheater
21.	Čarli TV	84.	Rai Test 1
22.	Hrvaška 1	85.	Rai Test 2
23.	Hrvaška 2	86.	Rai Tre
24.	Nova TV	87.	Rai Med
25.	Avstrija 1	88.	Rai Edu 2
26.	Avstrija 2	89.	Senato Italiano
27.	Rai Uno	90.	Rai Utile
28.	Rai Due	91.	VH-1
29.	MTV Adria	92.	Mezzo
30.	VIVA	93.	VH-1 Classic
31.	VIVA+	94.	MTV 2
32.	Cartoon / TCM	95.	MTV Base
33.	Eurosport	96.	MTV Hits
34.	ESPN Europe	97.	JETIX
35.	DSF / Adult	98.	Extreme Sports
36.	SPORTKLUB	99.	Sailing Channel
37.	Travel	100.	Adventure One
38.	BBC Prime	101.	Discovery Civilisation
39.	CNN	102.	Discovery Science
40.	BBC World	103.	Fashion TV
41.	Euronews	104.	Club Europe
42.	Sky News	105.	NTV Hayat BiH
43.	CNBC	106.	Bosnyák körzeti műsor
44.	CCTV		
45.	RTL		
46.	RTL II		
47.	PRO 7		„A” csomag
48.	Kabel 1	107.	VH-1
49.	ARD	108.	Mezzo
50.	ZDF	109.	VH-1 Classic
51.	SAT 1	110.	MTV 2
52.	Super RTL	111.	MTV Base
53.	VOX	112.	MTV Hits
54.	DW TV	113.	JETIX
55.	TW-1	114.	Extreme Sports
56.	PINK Plus	115.	Sailing Channel
57.	RTS Sat	116.	Adventure One
58.	RTV Črna gora	117.	Discovery Civilisation
59.	RTK 1 Priština	118.	Discovery Science
60.	Braća Karić TV	119.	Fashion TV
61.	OBN	120.	Club Europe
62.	TV Makedonija	121.	NTV Hayat BiH
63.	Duna TV	122.	Bosnyák körzeti program

Ehhez még igénybe lehet venni, 10,52 € havidíj fejében néhány felnőtt csatornát, vagy ugyanennyiért a HBO és a HBO Comedy csomagot.

A kábeles elosztás mellett két helyen működik mikrohullámú szétosztó rendszer is (MMDS), ezek a *KATV Nova Gorica* and *Ljubljanski Kabel* szolgáltatásai. Ezek előfizetőinek száma elenyésző⁷.

Műholdas műsorelosztás

Mostanáig Szlovéniában nem volt saját – országon belül bejegyzett – műholdas, digitális DTH szolgáltató. Indult azonban 2006-ban Horvátországban egy, a régi Jugoszlávia utód-országainak mindegyikét besugárzó ilyen szolgáltatás a horvát *Otv* távközlési vállalat üzemeltetésében. Ebben a

⁷ http://www.broadbandtvnews.com/archive_cen/030306.html

Seemore nevű szolgáltatásban 21 televízió csatorna van, a szolgáltatást kínálják Horvátországon kívül Szlovéniában, Szerbiában, Montenegróban, és Macedóniában, valamint a Srpska köztársaságban (Bosnia és Hercegovina). A továbbított csatornák:

Csatorna

HBO
Hallmark Channel
National Geographic Channel
Zone Reality
CMC
Zone Romantica
Jetix
Hustler TV
Eurosport
CNBC Europe
Disney Channel

Csatorna

Cartoon Network;
Boomerang ;
Turner Classic Movies;
Nick Jr. ;
Nickelodeon;
Playhouse Disney;
Disney Cinemagic;
Toon Disney ;
Motors TV ;
NASN

További lehetőség látszik a szerb *Serbia Broadband* vállalat által működtetett, *Total TV* nevű DTH szolgáltatásban, mely egyes nyilatkozatok szerint arra készül, hogy Szlovéniában is szerezzen előfizetőket. Szolgáltatásában 50 csatorna, ezen túl 16 prémiumcsatorna van és vagy 200 szabadon fogható csatorna vételi lehetőségének említésével is növelni akarja a szolgáltatás vonzerejét. 2007 végén utalások voltak arra, hogy a létrehozzák a *Total TV Slovenija* nevű helyi vállalatot és ez majd az *Eutelsat W2* műholdon (16° K) működő elosztórendszeren szlovén csatornákat is fog ajánlani, többek közt olyanokat, mint a *Pop TV*, *Kanal A*, *TV3 Slovenija*, *Sport Klub Slovenija* csatornák.

Mintegy 100 ezer háztartás van felszerelve szabadon vehető műsorok műholdról történő vételére. A legnépszerűbbek az Astra műholdakon működő csatornák. De az *RTV Slovenia* csatornáit is vehetők műholdról (Eutelsat Hotbird 8, 13° K), köztük a Horvátországban és Szlovéniában élő olasz lakosságnak szóló *Koper Capodistra* műsor is.

IPTV

Szlovéniában IPTV szolgáltatás 2004 óta létezik. A *Telekom Slovenije* tulajdonában lévő *Slovenia Online (Siol)* 2004 szeptemberében indított egy MPEG-2 tömörítésű, ADSL alapú, 110 csatornaválasztékú szolgáltatást, mely egyúttal képernyőn alkalmazható internet és e-mail lehetőséget is tartalmazott. Akkori havi díja 14 € volt. Becsült előfizetői száma 40 ezer. Később a *Siol* már ADSL2+ áramköröket használt 24 Mb/s adatsebességgel és megkezdte az átállást az MPEG-4/AVC tömörítésre, mellyel a HDTV átvitelt és a háztartásban egyidejűleg használható készülékek számának növelését tudja elérni⁸.

A legnagyobb alternatív távközlési vállalat a *TUŠ Telekom* 2006-ban kezdett ADSL2+ áramkörtől IPTV szolgáltatást nyújtani. 2008 márciusában az 50 csatornás alapsomag 15 €/hó díjért fizethető elő és külön díj fejében igénybevehető a *VOD Videotéka* szolgáltatás is. A cég quadruple-play szolgáltató, az IPTV mellett internet, IP telefon és mobil telefon szolgáltatást is kínál. A cég most áll át az MPEG-4 tömörítés alkalmazására, ezzel egyidejűleg a standard felbontású csatornáinak számát 108-ra kívánja emelni és 6 HDTV csatornát akar elhelyezni a kínálatba⁹.

Ugyancsak alternatív, triple-play szolgáltató a *T-2*. A maribori központú vállalat az IPTV szolgáltatását 54 Mb/s adatsebességű VDSL áramkörtől vagy még nagyobb kapacitású (1 Gb/s) FTTH (optikai hálózat a lakásokig) hálózaton valósítja meg. Ebben a szolgáltatásban is 2007 végén álltak át az MPEG-4 tömörítés alkalmazására és így HDTV csatornákat is indítottak. A jelenleg 137 csatornás

⁸ <http://www.iptv-easterneurope.com/2006/content/view/201/28/>

⁹ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=3043>

kínálat¹⁰ részletei megtalálhatók a szolgáltató honlapján. Az alapszolgáltatás havidíja 12 €, ehhez jön még a standard felbontású set-top-boksz havidíja: 2 € vagy a HDTV set-top-boksz-é: 4 €.

Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)

Szlovéniában 2001 óta folyik kísérleti földfelszíni televízió műsorszórás. Ez a rendszer 2006-ban két telephelyről ellátta a lakosság 34 %-t. 2005-ben a parlament elfogadta a közszolgálati műsorszolgáltatóról rendelkező törvényt, mely rögzítette, hogy az *RTV Slovenija* jogosult egy önálló digitális multiplexre. Már eredetileg is arra gondoltak, hogy tömörítésre MPEG-4 szabványt alkalmazzák, azonban ahhoz, hogy a háztartásokban a digitális vevők gyorsabban terjedjenek, szükségesnek látták, hogy ösztönzőként az olasz és osztrák digitális adások vételének lehetősége fennálljon. Ezért kezdetben mégis az ezekben az országokban használt MPEG-2 eljárást alkalmazták. Időközben (2007.) elfogadták a digitális műsorszolgáltatásra vonatkozó törvényt, mely az analóg műsorszórás kikapcsolásának határidejeként 2010 végéig deklarálta. Egyúttal a hírközlési hatóság (*APEK*) úgy határozott, hogy a tömörítési eljárás az MPEG-4/AVC szabvány szerinti lesz.

Az *RTV Slovenia* 2006-ban hivatalosan is megkezdte műsorainak (3 országos TV, 2 körzeti TV, 4 rádióműsor) DVB-T szabvány szerinti sugárzását. Jelenleg 16 telephelyre van érvényes frekvenciakijelölése¹¹ és 13 telephelyen már működik is a sugárzás¹². Ezzel a háztartások ellátottsága nagyságrendileg 70 %-ra becsülhető. 2008 tavaszán továbbra is még csak egyetlen, szabad hozzáféréstű multiplex működik, amely az ország területének kb. 50 %-át fedi le és melyen már MPEG-4 H.264 tömörítést alkalmaznak. Ezzel 7 országos (közszolgálati és kereskedelmi) televízió műsor vétele biztosított a besugárzott területeken, melynek aránya év végére 75 %-ra fog növekedni. Küszöbön áll egy további, ugyancsak 7 műsor továbbítására szánt, szabad hozzáféréstű multiplex pályázatátása és nyáron indul a harmadik multiplex 2-3 HD műsor kísérleti sugárzására.¹³

2006-ban a háztartások 48 %-ában a televíziózás földfelszíni (analóg) műsorszórás közvetlen vételén alapult. (Kábel-tv ellátottság akkor 39 % volt). Ez még elegendő piacot és érdeklődést biztosított a műsorszórás digitalizálása számára.

2008 elején a hírközlési hatóság weblapot indított¹⁴, melyen a digitális műsorszórás bevezetésének eseményei – szlovén nyelven – nyomon követhetők.

Szlovénia a 2006-os genfi frekvenciaterv alapján 8 országos multiplex lehetőségével rendelkezik, melyből négyet fognak digitális televízió műsorszórásra felhasználni.

¹⁰ http://www.t-2.net/Popvp/TV_Programska_Schema.html

¹¹ <http://www.apek.si/>

¹² <http://www.rtv slo.si/dvb-t/moznost.php>

¹³ <http://www.newtelevisioninsider.com/?p=471>

¹⁴ <http://dvb-t.apek.si/>

AUSZTRIA

Lakosság: 8,207 millió fő

Háztartás: 3,431 millió

TV háztartás: 3,328 millió

A televízió piac fontosabb szereplői

Médiahatóság

2001-ben jelentős változások mentek végbe az osztrák médiaszabályozási rendszerben. Megszülettek a magánrádiókra (Private Radio Act¹⁵) és a magán-televíziókra (Private Television Act¹⁶) vonatkozó törvények, s ez utóbbi egyben magába foglalja a kábeles és műholdas műsorterjesztés szabályozását is. A törvények végre szabad utat engedtek Ausztriában is a kereskedelmi (vagy ahogy ők mondják: a magán-) rádiózás és televíziózás megindulásának.

Mindezekkel egyidejűleg elfogadásra került a médiaszabályozással foglalkozó „KommAustria törvény” (KommAustria Act¹⁷), valamint az Osztrák Műsorszolgáltatási Részvénytársaság (ORF) működését szabályozó új „ORF törvény” is¹⁸.

A KommAustria törvény rendelkezései nyomán, a média szabályozására és felügyeletére két speciális hatósági szervezetet hoztak létre: az Osztrák Kommunikációs Hatóságot (Austrian Communications Authority – KommAustria), és Szövetségi Kommunikációs Testületet (Federal Communications Board – BKS). Ezekkel egyidejűleg megalapították az RTR GmbH-t, amely egy korlátozott felelősségű és joghatósági státusszal nem rendelkező társaság.

A KommAustria hatósági jogköre kiterjed

- a magán-televíziók (private television operators) működésének engedélyezésére,
- a magán-televíziók technikai eszközrendszerének jóváhagyására,
- a magán-televíziók működésének felügyeletére (a felügyeleti jogkör nem terjed ki, viszont az ORF-re és az ORF-hez tartozó regionális televíziók felügyeletére).

Mint felügyeleti hatóság, a KommAustria három különböző jellegű felügyeleti jogkört gyakorol:

- Eljárás a magán-televíziókkal és magán-rádiókkal szemben benyújtott panaszok ügyében a magán-televíziós és magán-rádiós törvények előírásai szerint;
- Közigazgatási bírságok kiszabása a magán-televíziós és magán-rádiós törvények, valamint a közigazgatási szabálysértésekről szóló törvény előírásai alapján;
- Működési engedélyek visszavonása a magán-televíziós és magán-rádiós törvények előírásai alapján.

Ugyancsak a KommAustria feladataul szabták a gazdálkodást a műsorterjesztés céljait szolgáló frekvenciákkal. Ez a feladat korábban a távközlési hatóság hatáskörébe tartozott.

A 2003. évi Osztrák Távközlési Törvény (Austrian Telecommunications Act) a médiatartalmak terjesztésére szolgáló kommunikációs infrastruktúra szabályozásában és a kapcsolódó

¹⁵ <http://www.rtr.at/de/rf/PrR-G>

¹⁶ <http://www.rtr.at/de/rf/PrTV-G>

¹⁷ <http://www.rtr.at/de/rf/KOG>

¹⁸ <http://www.rtr.at/de/rf/ORF-G>

szolgáltatásokban addig megoldatlan számos további kérdésre is kiterjesztette a KommAustria feladatkörét.

A KommAustria szabályozói hatáskört kapott a 2002. versenytörvény műsorszolgáltatásokat érintő kérdéseit illető ügyekben.

A Távközlési Törvény 2003-tól előírta, hogy valamennyi közszolgálati jellegű (public) kommunikációs hálózatot, amely médiatartalmakat továbbít, továbbá a médiatartalmak terjesztésével összefüggő szolgáltatásokat be kell jelenteni a KommAustria-nak (ezt általános engedélyezési eljárásnak – General Authorization – nevezik). A médiatartalmakat nem terjesztő hálózatokat és a médiatartalmakkal nem összefüggő távközlési szolgáltatásokat az RTR-nek (Austrian Regulatory Authority for Telecommunications and Broadcasting) kell bejelenteni.

2004-től kezdődően a KommAustria lett felelős a szövetségi kormány által nyújtott sajtó támogatási ügyek intézéséért is.

A kereskedelmi televízióról szóló törvény (Private Television Act) a KommAustria hatáskörébe utalta a digitális műsorterjesztés ausztriai bevezetésének előkészítését is.

A KommAustria az Osztrák Szövetségi Kancellár (Austrian Federal Chancellor) hatáskörébe tartozik. Szervezetét az igazgató és helyettese irányítja, akiket a szövetségi kancellár nevez ki. A KommAustria a döntéseit illetően független hatóság, működése során viszont figyelembe kell vennie a szövetségi kancellár instrukcióit.

A KommAustria döntéseivel szemben kifogást a Szövetségi Kommunikációs Testületnél (Federal Communications Board) lehet emelni, illetve a KommAustria által kiszabott közigazgatási bírságok ellen fellebbezést a bécsi Független Közigazgatási Szenátushoz (Independent Administrative Senate in Vienna) lehet benyújtani. A KommAustria adminisztratív (közigazgatási) ügyeinek intézése az RTR műsorterjesztési részlegére hárul. Az RTR-t (Osztrák Távközlési és Műsorszolgáltatási Szabályozó Hatóság - Rundfunk und Telekom Regulierungs-GmbH – RTR-GmbH) a 2001-ben elfogadott új jogszabályok alapján hozták létre. Az új szervezetbe beolvasztották az 1997-ben megalapított Távközlési Irányító Hatóságot is (Telekom Control GmbH). Mint a konvergencia folyamatok szabályozója, az RTR egyrészt a KommAustria, másrészt a Távközlési Irányító Bizottság (Telekom Control Commission – TTK) operatív szerveként működik.

Az RTR-GmbH egy non-profit, korlátozott felelősségű társaság, amelynek összes részvényét a szövetségi kormány birtokolja. Az RTR-GmbH-nak nincs önálló szabályozói jogosultsága. A KommAustria-nak végzett tevékenysége során alá kell vetnie magát a hatóságot irányító igazgató rendelkezéseinek. Hasonló kötelezettsége van a Távközlési Irányító Hatóság irányában is. Az RTR-GmbH felügyeletét médiaügyekben a Szövetségi Kancellária, hírközlési ügyekben a Közlekedési, Innovációs és Technológiai Minisztérium látja el.

Az **RTR** szervezete két specializált részlegről áll: műsorszolgáltatási részlegről és távközlési részlegről, amelyek feladatai a következőképpen foglalhatók össze:

- A KommAustriának végzett tevékenységek,
- A TKG-nak végzett tevékenységek,
- Az “aláírási törvény” (Signatures Act) szerint végzett tevékenységek,
- Egyeztető (Arbitration) eljárások lebonyolítása,
- Szakértői központ (competence centre) felállítása és működtetése, különös tekintettel a média és a távközlés konvergencia jelenségeinek kezelésére,
- A Digitalizálási Alap és a Televíziós Filmalap terhére megítélt támogatások adminisztrációs és pénzügyeinek intézése.

Az RTR mellett működik egy **Osztrák Digitális Platform** nevű szervezet, amely tulajdonképpen egy munkacsoport, amelyet az Osztrák Szövetségi Kancellária állított föl azzal a feladattal, hogy elősegítse azokat a folyamatokat, amelyek célja, hogy Ausztria lépést tudjon tartani a digitális televíziózással kapcsolatos fejlesztésekkel.

A „Private Television Act” (PrTV-G) 21. §-a a „KommAustria” számára írta elő, hogy elkészítse a digitális műsorterjesztés ausztriai bevezetésére vonatkozó digitalizálási koncepciót (Digitization Concept). Az Osztrák Digitális Platform Munkacsoportnak pedig az a feladata, hogy támogassa a szabályozó hatóságot ebben a munkában. A koncepció első változata 2003-ban, megújított változata 2007 közepén látott napvilágot.¹⁹

A Digitális Platform legfontosabb feladatai:

Támogatja a szabályozó hatóságot egy Digitalizálási Koncepció megalkotásában, figyelemmel a megvalósítás gazdaságosságára, a technikai lehetőségekre és a fogyasztókkal kapcsolatos körülményekre.

Szakmai segítséget nyújt a szabályozó hatóságnak az analóg sugárzásról a digitális sugárzásra áttérés menetrendjének meghatározásában.

A kommunikációs ipar érdekeit szem előtt tartva támogatja az osztrák médiát, valamint az értékteremtő folyamatokat Ausztriában ezen a technológiai szempontból fontos területen.

Javaslatokat készít arra vonatkozóan, hogy a jövő szabályozási keretrendszerének milyen igazságos és ésszerű feltételeket kell tartalmaznia ahhoz, hogy egyenlő lehetőségek mellett és diszkriminációmentesen lehessen hozzáférni ezekhez az új műsorterjesztési platformokhoz.

A digitalizálás felgyorsítása érdekében létrehozták az Osztrák Digitalizálási Alapot, melynek forrását a műsorterjesztési díjak képezik, melyeket az ORF műsor-előfizetési díjával együtt szednek be, és amelyek egyébként az állami költségvetésbe folynak be. Az Alap pénzügyi segítségével az európai szabványokon alapuló, a programok terjesztésére szolgáló digitális műsorterjesztési technológiák és digitális alkalmazások fejlesztését támogatják. Az Alap annak fényében, hogy a műsorterjesztés központi szerepet játszik a modern demokratikus társadalmakban, támogat minden olyan projektet, amely segíti és erősíti a különféle digitális platformokat, mint a kommunikációs infrastruktúra speciális alkotóelemeit.

A megpályázható források odaitélését az Osztrák Digitalizálási Alap technológia-semleges feltételek szerint végzi, figyelembe véve valamennyi digitális műsorterjesztési eszköz és platform szempontjait. 2005-től kezdődően az Alap évente 6,75 millió €-val rendelkezik. A projekt támogatási összegeket az RTR műsorterjesztési részlege ítéli oda az erre kidolgozott és az EU illetékes bizottsága által jóváhagyott iránymutatások (Guidelines for project grants from the Austrian Digitization Fund) szerint.

E szerint támogatandó minden olyan teszt, kutatás, fejlesztés, programfejlesztés, amely meghaladja a jelenlegi műsorterjesztés, illetve műsorkészítés konvencionális kereteit, s addicionális műsorszolgáltatást tesz lehetővé, illetve kihasználja az interaktív platformok adottságait, például:

a digitális műsorterjesztési platformok tesztelését szolgáló pilot és kutatási projektek, illetve az azokhoz készülő programok fejlesztése, ezen belül

- a műsorterjesztési rendszerek kutatása és tesztelése;
- tartalmak fejlesztése: interaktív műsorok, digitális programkalauzok, mobil tartalmak kifejlesztése;
- az analóg-digitális átállással összefüggő projektek, s ezen belül
- a műsorszolgáltatók felkészülése a digitális sugárzásra;
- az analóg-digitális átállás „simulcast” periódusában keletkező addicionális műsorterjesztési költségek finanszírozása;
- a digitális vevőkészülékek (STB-K) vásárlásának ösztönzése az átállás kezdeti időszakában (hogy minél többen és gyorsabban álljanak át);

¹⁹ http://www.rtr.at/en/rf/Digikonzept2003/DIGITALISIERUNGSKONZEPT_2007.pdf

- a digitális vevőkészülékek (STB-k) vásárlásának támogatása az analóg kikapcsolás előtti időszakban (elsősorban a rászorulókat támogatása)²⁰

Közszolgálati televízió

Ausztriában a földfelszíni műsorszórással terjesztett televíziózásban hosszú ideig fennmaradt a közszolgálati televízió egyeduralma. Az első osztrák országos kereskedelmi műsorszolgáltatás, az ATV, 2003-ban indult és földi terjesztéssel még ma sincs más országos kereskedelmi műsorszolgáltatás. Az ORF közszolgálati műsorszolgáltatónak két földi terjesztésű országos csatornája van (ORF1 és ORF2), ezek együttes nézettségi aránya 2006-ban 47,6 % volt. Ezzel szemben az ATV nézettségi aránya ugyanekkor csupán 2,6 %-ot tett ki. A tényleges versenytársak a kábeles és műholdas terjesztésű – főként német nyelvű és Németországból származó műsorszolgáltatások. Ezek között a legnézettebbek a Sat 1 és az RTL.

Ausztriában 2007 második félévi felmérés szerint a háztartások 97 %-ban van legalább egy TV-készülék, ezek 40 %-ban pedig legalább kettő. A háztartások 90 %-ában teletext vételre is van lehetőség. A TV-s háztartások 74 %-ban videórekorder is van, DVD lejátszó pedig 70 %-ban. Számítógép a háztartások 75 %-ban, és 62 %-ában Internetkapcsolat is van. A 12 éven felüli osztrák lakosság 92 %-a él olyan háztartásban, mely műholdas vagy kábeles sokcsatornás hozzáféréssel rendelkezik, ebből 54 % műholdról, 38 % kábeltévérről kapja a műsorokat (2008 március).

38 % digitális műholdvételt használ, 16 % analóg műholdat. A háztartások 35 %-a analóg kábeles szolgáltatást vesz igénybe és a digitális kábeles szolgáltatásokat használó háztartások aránya egyelőre csak 3 %. A mintegy összesen 8 %-ot kitevő olyan háztartások közül, melyek csak földi műsorszórás útján televízióznak, 2008 márciusában az összes televíziós háztartások 4 %-a még analóg, 4 %-a már digitális földfelszíni digitális műsorszórást használt. Összességében tehát a televíziós háztartások között 45 % a digitális szolgáltatást használók aránya.

Az osztrák TV háztartásokban átlagosan 63 műsor érhető el, a kábeles-műholdas szolgáltatások átlagában 69, ezen belül a műholdas szolgáltatásoknál 93, a digitális műholdasok esetében ez a szám 117. A csatornák túlnyomó többsége német nyelvű.²¹

Az osztrák közszolgálati televízió műholdon, analóg és digitális földfelszíni műsorszórás útján terjeszti a műsorait és ezeket a különböző egyéb elosztórendszerek is továbbítják.

Az ORF a médiahatóság egyetértésével 2007 végén egy speciális digitális multiplex jelsomagot tervezett felajánlani – egyelőre 5 éves időtartamra ingyen – a kábelszolgáltatóknak, melyben az összes ORF szolgáltatás, beleértve a digitális televízió csatornáit, a 2008-ban a nagy sportesemények idején induló HDTV műsort is és az MHP alapú kiegészítő szolgáltatásokat, mint pl. a digitális teletext.²² Főként ez utóbbi miatt az ORF ajánlata nagy ellenkezést váltott ki az UPC Telekabel részéről, mert ez a MHP middleware kábeles bevezetését jelentené, holott ez nem felel meg a cég érdekeinek.²³

Az osztrák közszolgálati műsorszolgáltató finanszírozási módjával az EU nincs megelégedve. Az 2004 óta felmerült panaszok alapján az Európai Bizottság vizsgálni kezdett az ORF közszolgálati missziójának ellenőrzése és a finanszírozás transzparenciája kérdésében. Emellett fókuszba került a műsorszolgáltató online tevékenységének, valamint a sportközvetítéseknek a mértéke és a közszolgálati formában való finanszírozása is. A panaszt tevők és az osztrák hatóságok meghallgatása után a Bizottság arra az előzetes következtetésre jutott, hogy a közszolgálati megbízás definiálása nem elegendően pontos, főként az online tevékenységeket és a sportközvetítéseket illetően és a közszolgálati feladat ellenőrzése sem megfelelő. Emellett a Bizottság azt is megállapította, hogy nincs megfelelő mechanizmus, ami megakadályozná a túlkompenzációt, és ami biztosítaná, hogy az ORF a kereskedelmi tevékenységét a piaci elvek szerint végezze. A Bizottság néhány intézkedést javasolt, de

20 Áttekintés az osztrák médiaszabályozás rendszeréről. Ágoston György. AKTI. 2006.

21 http://mediaresearch.orf.at/index2.htm?fernsehen/fernsehen_heimel.htm

22 <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2496>

23 <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2496>

egyelőre az osztrák hatóságoknak meg van a lehetőségük, hogy maguk válasszanak megoldásokat, melyek képesek a finanszírozást az EU-s állami támogatási szabályok keretei közé vinni.²⁴

Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások

2003-ig a közszolgálati műsorszolgáltatónak országos szinten belföldi konkurenciája nem volt, viszont a műholdas és kábeles platformokon vehető német kereskedelmi műsorszolgáltatások igen jelentős nézettséget értek el Ausztriában.

Az első osztrák országos kereskedelmi műsorszolgáltatás, az ATV 2003-ban indult.

ATV

Az ATV többségi tulajdonosa korábban az osztrák-német médiavállalkozó, Herbert Kloiber volt, a Németországi Tele-München médiacsoportján (TMG) keresztül, de a részvények 43 %-a a Bewag osztrák banké volt. Ezt a hányadot 2007 őszén Kloiber megszerezte, így az irányítást teljesen átvehette a csatorna felett.²⁵ A Kloiber által 2000-ben alapított műsorszolgáltatás eredetileg körzeti kereskedelmi műsorszolgáltatásként indult, majd 2003-ban elnyervén az országos műsorszóráshoz való jogot és lehetőséget, átalakult országos csatornává, mégpedig ilyenként, mint egyetlen. A műsor terjesztésében földi analóg, földi digitális műsorszórás, műholdas és kábeles elosztás egyaránt szerepet kap. Eddig az ATV-nek az ORF-fel és a műholdon, valamint kábelben elérhető német csatornákkal kellett csak versenyeznie. Olyan műsort igyekezett készíteni, mely azzal különbözteti magát az utóbbiaktól, hogy az ausztriai eseményekre és problémákra koncentrált. Ugyanakkor a műsorban megtalálhatók a reality show-k, az amerikai sorozatok és a „doku-szappanoperák” is. Jelenleg a helyzet változik és az országos műsorszolgáltatási területen a verseny növekedni látszik.

PULS 4

2007 októberében indult a digitális földfelszíni műsorszórás második multiplexe. Ebben a hírek szerint az ORF Sport Plus műsora és a három ország közszolgálati műsorszolgáltatóinak közös – eddig csak műholdas szolgáltatásként működő 3Sat műsora mellett egy újabb országos kereskedelmi műsorszórás, a Puls 4 kapott helyet (korábban a Puls 4 Bécsben Puls City TV néven városi, sugárzott műsorszolgáltatás volt, de kábelben országosan terjesztették). Ez a műsorszolgáltatás jelenleg az RTL csoportot is irányító ProSiebenSat1 csoporthoz tartozik.²⁶ A ténylegesen 2008 februárjában indult általános tematikájú kereskedelmi műsorszolgáltatásban naponta 12 óra saját készítésű műsort ígérnek, melyből 9 óra osztrák eredetű lesz. A műsorfolyamot főként élő magazinműsorokból és hírekből, élő talk show-kból, események élő közvetítéséből, mozifilmekből és sorozatokból tervezik összeállítani.²⁷ A földfelszíni digitális műsorszóráson túl a műsor műholdas és kábeles terjesztésben is elérhető.

TV9 Austria

Egyelőre földfelszíni műsorszórásban nem, de kábelben és műholdon megjelenő új kereskedelmi műsorszolgáltatás indul TV9 néven. Ennek tulajdonosa más befektetők mellett a Burda.²⁸

A hatósági nyilvántartásban szereplő műsorszolgáltatások

A már említett műsorszolgáltatásokat is beleértve, a hatósági nyilvántartásban 2008. május végén a következő helyi és körzeti, valamint országos műsorszolgáltatások találhatóak:

²⁴ http://merlin.obs.coe.int/iris/2008/3/article7_en.html

²⁵ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2460>

²⁶ <http://www.horizont.at/topnews/pages/show.pr1?params=recent%3D1%26type%3D0&id=27801&currPage=&type=0>

²⁷ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2185>

²⁸ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2433>

BURGENLAND

Műsorszolgáltató
ORF 2 (Burgenland)
BKF

Műsorszolgáltató
Österreichischer Rundfunk
BKF Das Burgenland Fernsehen GmbH

Műsorterjesztő platform
Burgenland ORF2
Kabel Burgenland

KÄRNTEN

Műsorszolgáltató
BKK-TV

Műsorszolgáltató
Bad Kleinkirchheimer SAT-
Kabelfernseh Gesellschaft m.b.H.

Műsorterjesztő platform
Bad Kleinkirchheim

KT1

KT1 Privatfernsehen GmbH & Co KG

Kabel Klagenfurt
(Telekabel Klagenfurt
GmbH), Ebental, Wölfnitz,
Viktring und halb
Krumpendorf

Infokanal der Telekabel
Klagenfurt GmbH

UPC Telekabel Klagenfurt GmbH

Kabelnetz Klagenfurt

BTV

Bezirks TV St. Veit Produktions- und
Vertriebsges.m.b.H.

Kabelnetze in Kärnten und
der Steiermark

ORF 2 (Kärnten)

Österreichischer Rundfunk

Kärnten ORF2

NIEDERÖSTERREICH

Műsorszolgáltató

Műsorszolgáltató

Műsorterjesztő platform

Punkt TV

Punkt TV Doris Jax Filmproduktion &
Privatfernsehen

Amstetten, Ybbs,
Wieselburg, Pöchlarn und
Loosdorf

LAA TV

LAA TV

Kabel Laa an der Thaya

SW 1 und N 1

TELEVISION Video- und
Fernsehproduktion GesmbH

Kabel Niederösterreich

WNTV

Walsberger Johann Georg

Kabel Raum Wiener
Neustadt

P3

P3-Kabel-News GmbH

Kabel St. Pölten, Loosdorf
und Obergrafendorf

Mostviertel Kanal

Wirth GmbH

Kabelnetze im Mostviertel

ORF 2 (Niederösterreich)

Österreichischer Rundfunk

Niederösterreich ORF2

OBERÖSTERREICH

Műsorszolgáltató

Műsorszolgáltató

Műsorterjesztő platform

TV Bad Ischl

Parzer Christian

Bad Ischl

Infokanal Bad Kreuzen

Martin Grabmann

Kabel Bad Kreuzen

EF1

Neundlinger Gesellschaft m.b.H.

Kabel Bezirk Eferding

Bezirks-TV/Info-Kanal

Bezirks TV Vöcklabruck GmbH

Kabel Bezirk Vöcklabruck

HT1 Hausruck TV

MGH Medienproduktion GmbH

Kabel Hausruck

InnTV

InnTV Multimedia & Erstes Innviertler
Privatfernsehen

Kabel Innviertel

LT 1

Privatfernsehen GmbH

Kabel Linz

LLTV

Linz Land Fernsehen Medien GmbH

Kabel Linz Land

WT 1

wootoo medien AG

Kabel LIWEST

RTV

RTV Regionalfernsehen GmbH

Kabel Steyr

Info-Kanal der ASAK

ASAK Kabelmedien GmbH

Kabelnetz Attersee-Salzkammergut

Kabelmedien GmbH

Alpenglüh Media GmbH

Kabelnetz der LIWEST

Alpenglüh TVX

LIWEST Kabelmedien GmbH

Kabelnetz der LIWEST

Info-Kanal der LIWEST

LIWEST Kabelmedien GmbH

Kabelnetz der LIWEST

Kabelmedien GmbH

LIWEST Kabelmedien GmbH

Kabelnetz der LIWEST

Team Hausruck-Süd

Filmteam Hausruck-Süd

Kabelnetze Gaspoltshofen,
Wolfsegg/Kohlgrube,
Atzbach

YES

Christian Vogelauer

Kabelnetze in Ober- und
Niederösterreich

LT 1
ORF 2 (Oberösterreich)
RTV
ts1

Privatfernsehen GmbH
Österreichischer Rundfunk
RTV Regionalfernsehen GmbH
tele-salzkammergut regionalfernsehen
und kabel tv GmbH

Linz und Umgebung
Oberösterreich ORF2
Steyr
ts1

SALZBURG

Müsorterszolgálatás
RTV-Gastein
Salzburg TV

Untersberg-TV

ORF 2 (Salzburg)
Salzburg TV

Müsorterszolgálató
Viehauser Klaus
Salzburg TV Fernsehgesellschaft m.b.H.

Schnöll-Reichl Karl

Österreichischer Rundfunk
Salzburg TV Fernsehgesellschaft m.b.H.

Müsorterjesztő platform
Kabel Gastein
Kabel Land Salzburg
Kabelnetze Anif,
Elsbethen, Großgmain,
Wals-Siezenheim
Salzburg ORF2
Salzburg und Umgebung

STEIERMARK

Müsorterszolgálatás
Infokanal der Grazer Kabel -
TV GmbH
ARF - Ausseer
Regionalfernsehen
TV1 - Steiermark

Mürztal aktuell

INFO-Kanal der
Stadtgemeinde Judenburg
Stadt-TV, Info-Text

ATV-Panorama

Aichfeld aktuell

Steiermark 1

WKK Lokal-TV

ORF 2 (Steiermark)

WKK Lokal-TV

Müsorterszolgálató
Grazer Kabel - TV Gesellschaft m.b.H.
Ausseer Regionalfernsehen - Dr. Rainer
Hilbrand
Milchberger Harald (V.I.P. Film &
Video-Produktion)

MEMA Medien- Marketing GmbH

Stadtamt Judenburg

Stadtwerke Kapfenberg GmbH
ATV Aichfeld Film- und
Videoproduktion GmbH
AiNet Telekommunikations-Netzwerk
Betriebs GmbH
Steiermark 1 TV GmbH & Co KG

WKK Lokal-TV der Weststeirischen
Kabel-TV Gesellschaft mbH & CO KEG

Österreichischer Rundfunk
WKK Lokal-TV der Weststeirischen
Kabel-TV Gesellschaft mbH & CO KEG

Müsorterjesztő platform
Grazer Kabelnetz der
Telekabel Graz GmbH
Kabel Ausseerland
Kabel Bezirk Leoben
Kabel Bruck/Mur,
Kapfenberg, St. Lorenzen,
St. Marein, Parschlug

Kabel Judenburg

Kabel Kapfenberg

Kabel Murau-Leoben

Kabel Murtal

Kabel Steiermark
Kabel Voitsberg, Rosental,
Bärnbach, Köflach und
Maria Lankowitz
Steiermark ORF2
Voitsberg, Bärnbach und
Köflach

TIROL

Müsorterszolgálatás
Außerfern TV
Imst TV
Kitz-TV
KB-TV Kabelfernsehen
INFOKANAL (Landeck,
Zams)

Pitztal TV
Kabel tv Reutte
Heli-TV
Munde-TV
Tirol TV

arlberg-tv st. anton

Müsorterszolgálató
Ortsantennenbau Ausserfern GmbH &
Co KG
Imst Film (Manfred Siegl)
Stadtwerke Kitzbühel
KBTV Madersbacher Klaus
E A H Elektro - Anlagen - Huber GmbH
Imst Film (Manfred Siegl)
Kabel tv Reutte hani-media
Ing. Dablander GmbH
WestMedia Verlags-GmbH
RSL tirol tv Filmproduktion GmbH

WestMedia Verlags-GmbH

Müsorterjesztő platform
Kabel
Kabel Imst und Umgebung
Kabel Kitzbühel
Kabel Kundl
Kabel Landeck, Zams
Kabel Pitztalnet
Kabel Reutte
Kabel Silz, Mötzt
Kabel Telfs und Umgebung
Kabel Tirol
Kabel Tourismuskanal für
St. Anton, St. Christoph
und St. Jakob am Arlberg

STV - Seefeld-TV
ORF 2 (Tirol)

rabe film - Bernhard Rangger
Österreichischer Rundfunk

Kabelnetz Seefeld
Tirol ORF2

VORALBERG

Műsorszolgáltató

RKK Rankweiler Kabelkanal
Infokanal (Schopernau)
K-TV
RTV - Regional TV Lampert
LÄNDLE TV

Dreischwesternkanal
ORF 2 (Vorarlberg)

Műsorszolgáltató

Tschanett Gesellschaft m.b.H & Co KG
Tourismusbüro Schopernau
K-TV Fernseh GmbH & Co KEG
Kabel-TV Lampert GmbH & Co KG
LÄNDLE TV Privatfernsehen & TV-
Produktionsanstalt - Dominic P. Kaindl
Elektrizitätswerke Frastanz Gesellschaft
m.b.H.
Österreichischer Rundfunk

Műsorterjesztő platform

Kabel Rankweil
Kabel Schopernau
Kabel Vorarlberg
Kabel Vorarlberg
Kabel Vorarlberg
Kabelnetz Frastanz
Vorarlberg ORF2

WIEN

Műsorszolgáltató

gotv

Wohnpark Media

OKTO

ORF 2 (Wien)
PULS TV (analog)

Info-Kanal (Wien)

UPC Telekabel Infokanal

Műsorszolgáltató

gotv Fernseh-GmbH

Verein für die Förderung und den
Betrieb von Kommunikationsmedien im
Wohnpark Alt Erlaa

Community TV-GmbH

Österreichischer Rundfunk
PULS 4 TV GmbH & Co KG
Kabel-TV-Wien
Programmveranstaltungs- und Marketing
Gesellschaft m.b.H.

UPC Telekabel Wien GmbH

Műsorterjesztő platform

Kabel Telekabel Wien
GmbH
Kabel Wohnpark Alt-Erlaa
Kabelnetz der UPC
Telekabel Wien
Wien ORF2
Wien und Umgebung
Wiener Kabelnetz der UPC
Telekabel Wien GmbH
Wiener Kabelnetz der UPC
Telekabel Wien GmbH

ORSZÁGOS

Műsorszolgáltató

INNSAT.TV

Manneskraft TV

Aktiv Direkt TV

Kuren und Wellness

Kurven Reich

TOP GIRL SEX TV

Venusclub.TV

RSL tirol tv Filmproduktion
GmbH

Visit-X.TV

ATV

Action XXX TV

ATV

Fashion-TV

Műsorszolgáltató

INNSAT.TV GmbH

Deep Space Media GmbH

Deep Space Media GmbH

StarSat Werbevertriebs GmbH

StarSat Werbevertriebs GmbH

Deep Space Media GmbH

Sonalba Privatrundfunk GmbH

RSL tirol tv Filmproduktion GmbH

Deep Space Media GmbH

ATV Privat TV GmbH & Co KG

Deep Space Media GmbH

ATV Privat TV GmbH & Co KG
FASHION TV Programmgesellschaft
mbH

Műsorterjesztő platform

ASTRA 19,2° Ost
Astra 19,2° Ost,
Transponder 113
Astra 19,2° Ost,
Transponder 115
Astra 19,2° Ost,
Transponder 115
Astra 19,2° Ost,
Transponder 16
Astra 19,2° Ost,
Transponder 92
Astra 19,2° Ost,
Transponder 92
ASTRA 19,2° Ost,
Transponder 92,
Polarisation vertikal
ASTRA 1H, 19,2° Ost,
Transponder 115
bundesweites Privat-TV
EUTELSAT Hotbird 6, 13°
Ost, Transponder 155
Kabel österreichweit
Kabel österreichweit

Premiere Austria, Premiere Film	Premiere Fernsehen GmbH	Kabel österreichweit
SAT.1 Österreich	Sat.1 Privatrundfunk und Programmgesellschaft mbH	Kabel österreichweit
TW 1	Tourismusfernsehen Gesellschaft mbH	Kabel österreichweit
UPC Triple Play®	UPC Telekabel Wien GmbH	Kabelnetze in Wien, Graz und Klagenfurt
ATV	ATV Privat TV GmbH & Co KG	MUX A - Burgenland/Niederösterreich
ORF 2 (Burgenland)	Österreichischer Rundfunk	MUX A - Burgenland/Niederösterreich
ATV	ATV Privat TV GmbH & Co KG	MUX A - Kärnten/Tirol
ORF 1	Österreichischer Rundfunk	MUX A - Kärnten/Tirol
ATV	ATV Privat TV GmbH & Co KG	MUX A - Oberösterreich/Niederösterreich
ORF 1	Österreichischer Rundfunk	MUX A - Oberösterreich/Niederösterreich
ATV	ATV Privat TV GmbH & Co KG	MUX A - Oberösterreich/Salzburg
ORF 1	Österreichischer Rundfunk	MUX A - Oberösterreich/Salzburg
ATV	ATV Privat TV GmbH & Co KG	MUX A - Steiermark/Burgenland
ORF 2 (Burgenland)	Österreichischer Rundfunk	MUX A - Steiermark/Burgenland
ATV	ATV Privat TV GmbH & Co KG	MUX A - Tirol/Vorarlberg
ORF 1	Österreichischer Rundfunk	MUX A - Tirol/Vorarlberg
ATV	ATV Privat TV GmbH & Co KG	MUX A - Wien/Niederösterreich
ORF 1	Österreichischer Rundfunk	MUX A - Wien/Niederösterreich
PULS 4 (DVB-T)	SevenOne Media Austria GmbH	MUX B - Bundesländer
ORF Sport Plus	Österreichischer Rundfunk	MUX B - Bundesländer
PULS 4 (DVB-T)	SevenOne Media Austria GmbH	MUX B - Wien
ORF Sport Plus	Österreichischer Rundfunk	MUX B - Wien
Premiere Austria, Premiere Film	Premiere Fernsehen GmbH	Satellit ASTRA 1 H, XP 87, 19,2° Ost
ProSieben Austria, Kabel 1 Österreich	ProSieben Austria GmbH	Satellit ASTRA 1, Transponder 82, 19,2° Ost
SAT.1 Österreich	Sat.1 Privatrundfunk und Programmgesellschaft mbH	Satellit ASTRA 1, Transponder 82, 19,2° Ost
K-TV	K-TV Fernseh GmbH & Co KEG	Satellit ASTRA 19,2° Ost (digital), Transponder 113
UschiTV	StarSat Werbevertriebs GmbH	Satellit ASTRA 19,2° Ost Transponder 113
Volksmusik-TV	B.G.P. Medien GmbH	Satellit ASTRA 19,2° Ost und ASTRA 23,5° Ost
Auto-Moto-TV	B.G.P. Medien GmbH	Satellit ASTRA 19,2° Ost, Transponder 113
Liebeskanal	StarSat Werbevertriebs GmbH	Satellit ASTRA 19,2° Ost, Transponder 113
Austria 9	Austria 9 TV GmbH	Satellit Astra 19,2° Ost, Transponder 115
Alpenglühn TVX	Alpenglühn Media GmbH	Satellit ASTRA 1F 19,2° Ost, Transponder 92
Kanal Telemedial	Kanal Telemedial Privatrundfunk GmbH	Satellit ASTRA 1G 19,2°

		Ost, Transponder 1.108 (digital) und ASTRA 2C 19,2° Ost, Transponder 49 (analog)
gotv	gotv Fernseh-GmbH	Satellit ASTRA 1G, 19,2° Ost
ATV	ATV Privat TV GmbH & Co KG	Satellit ASTRA 1G, Transponder 117, 19,2° Ost
PULS 4 (Satellit)	PULS 4 TV GmbH & Co KG	Satellit ASTRA 1H 19,2° Ost, Transponder 82
VivaGina	StarSat Werbevertriebs GmbH	Satellit Eutelsat Hot Bird 13° Ost Transponder 155
Fashion-TV	FASHION TV Programmgesellschaft mbH	Satellit EUTELSAT HOTBIRD 3, XP 77, 13° Ost
Firebird TV	MOSTAFAVI-RAD KEG	Satellit HELLAS SAT 2, Beam S2, 39° Ost
Canal Amor	StarSat Werbevertriebs GmbH	Satellit Hispasat 30° West, Transponder 46
INXTC TV, EUROTIC-TV, EUROTIC-TV 2, EUROTIC-TV 3	Franz Ressel Handels GmbH	Satelliten
Austria 9	Austria 9 TV GmbH	verschiedene Kabelnetze in Österreich
ORF 1	Österreichischer Rundfunk	Österreich ORF1
ORF 2	Österreichischer Rundfunk	Österreich ORF2

Műsorterjesztő platformok

Kábeltelevízió

Ausztriában mintegy 1,3 millió kábeltelevíziós előfizető van, ez a háztartások kb. 38 %-át jelenti. A kábelszolgáltatók száma nagyságrendileg 200 körülire tehető, többnyire kis, helyi vállalkozások.

A szolgáltatók között a legnagyobb a **UPC Telekabel**, mely 5 területileg elkülönült leányvállalatból áll (Bécs, Klagenfurt, Graz, Baden, Wiener Neustadt). E városok kábelhálózatának 95 %-a ezek tulajdonában van, a fennmaradó rész pedig közvetlenül vagy közvetve a városok önkormányzatáé. 2007 első negyedévében az ellátott háztartások száma 980 ezer, a tényleges előfizetőké 505 ezer volt. Az elmúlt években az előfizetői szám növekedése elhanyagolható mértékű volt. Az ellátott háztartásoknak kb. 51 %-a előfizető. A digitális szolgáltatás indítása 2001-ben kezdődött. A hálózat 97 %-a (ellátott háztartások arányában) korszerű, legalább 860 MHz sávzélességű, kétirányú rendszerű.

Az analóg csatorna alapkinálat 38 csatornás, a digitális kínálat meghaladja a 100 csatornát és on-demand filmszolgáltatás is van. A szolgáltatások triple play (Tv+internet+IP telefon) vagy double play formában is elérhetők.

Példaként álljon itt a jelenlegi műsorkínálat az UPC Bécs és környéke digitális kábelrendszerében (analóg kábelszolgáltatás is működik, azonban új előfizetőt már nem fogadnak):

Digitalis TV Műsorok - Szórakoztató

		START	PLUS
ORF 1	Oszták szórakoztató csatorna	✓	✓
ORF 2 Wien¹⁾	Kulturális és informáló csatorna	✓	✓
ATV	Oszták kereskedelmi-TV: Talk, sorozatok, filmek, események	✓	✓
PULS 4	Oszták országos kereskedelmi általános TV műsor	✓	✓
W:24	Oszták Dunacsatorna	✓	✓
Austria 9	Új oszták kereskedelmi szórakoztató csatorna	✓	✓

UPC Infokanal	Az UPC infocsatornája	✓	✓
Das Erste	Das Erste Deutsche Fernsehen	✓	✓
ZDF	Das Zweite Deutsche Fernsehen	✓	✓
3sat	Öffentlich-rechtlicher Sender mit Kultur & Informationen	✓	✓
ProSieben	Német Szórakoztató csatorna	✓	✓
RTL	Német Szórakoztató csatorna	✓	✓
SAT.1	Német Szórakoztató csatorna	✓	✓
RTL II	Német Szórakoztató csatorna	✓	✓
kabel eins	Német Szórakoztató csatorna	✓	✓
Super RTL	Rajzfilmek, sorozatok	✓	✓
VOX	Német Szórakoztató csatorna	✓	✓
BR	Bayerischer Rundfunk - Reportagen & regionale Sendungen	✓	✓
NDR	Nordnémet Rundfunk - Spannung, Talk, Ratgeber und Reportagen	✓	✓
MDR	Mittelnémet Rundfunk - Unterhaltung, Nachrichten und Sport	✓	✓
Südwest Fernsehen/BW	Südwestnémet Rundfunk - mit Regionalmagazin für Baden-Württemberg	✓	✓
Südwest Fernsehen/RP	Südwestnémet Rundfunk - mit Regionalmagazin für Rheinland-Pfalz	✓	✓
WDR	Westnémet Rundfunk - Unterhaltungs, Nachrichten und Hintergrundinformationen	✓	✓
hessen fernsehen	Der regionale Sender aus Hessen	✓	✓
RBB Fernsehen	Rundfunk Berlin-Brandenburg	✓	✓
SF1 Schweizer Fernsehen	Das erste Schweizer Fernsehen	✓	✓
arte	Dokus, Bildung, Kultur & Filme in französischer & német Sprache	✓	✓
ORF 2 EUROPA	Der Kultur- und Informationssender	✓	✓
ORF 2 Steiermark¹⁾	Der Kultur- und Informationssender	✓	✓
ORF 2 Kärnten¹⁾	Der Kultur- und Informationssender	✓	✓
ORF 2 NÖ¹⁾	Der Kultur- und Informationssender	✓	✓
9Live	Der Quiz- und Gameshow Sender	✓	✓
Comedy Central	Der erste Comedy-Sender im deutschsprachigen Raum	✓	✓
RTL Living	Der Sender voller Ideen für ein aktives Leben	✓	✓
E! Entertainment	Hollywood hautnah	✓	✓

1) je nach Bundesland Wien, Steiermark, Kärnten oder Niederösterreich

Digital TV Műsorok - Hírek & Dokumentumműsorok

		START	PLUS
n-tv	Német News- & Informationssender	✓	✓
EuroNews	Europäische News	✓	✓
BBC World News	Fakten und Reportagen aus aller Welt (engl.)	✓	✓
CNN	Amerikanischer News- & Informationssender (engl.)	✓	✓
CNBC	24 Stunden Wirtschaftsnachrichten aus aller Welt		✓
Bloomberg Television	News- & Informationssender		✓

Discovery Channel	Packende Dokus aus Natur, Geschichte, Wissenschaft		✓
History Channel	Geschichte erleben		✓
National Geographic	Abenteuer und Wissenschaft		✓
The Biography Channel	Das Leben der Anderen		✓
Planet	Reportagen und Dokus		✓
PHOENIX	Dokumentationssender von ZDF & Das Erste		✓
FOCUS GESUNDHEIT²⁾	Abenteuer Mensch – Spannende Fakten und bewegende Geschichten		✓
EinsExtra	Nachrichtensendungen basierend auf Das Erste aktuell	✓	✓
EinsFestival	Neue TV-Produktionen und Klassiker aus dem Archiv	✓	✓
EinsPlus	Das Programm von Das Erste zeitversetzt	✓	✓
BR-alpha	Der Bildungssender des BR mit Österreich Fenster	✓	✓
ZDFinfokanal	Ratgeber- und Servicekanal von ZDF und 3sat	✓	✓
ZDFdokukanal	Spannende Reportagen und Dokumentationen	✓	✓
ZDFtheaterkanal	Umfassender Einblick in die deutschsprachige Theaterlandschaft	✓	✓

2) Premiere Thema Programme

Digital TV Műsorok – Filmek, sorozatok

		START	PLUS
13TH STREET	Horror und Mystery, Action und Thriller - die besten Filme und Serien		✓
Sci Fi	Science Fiction - außerirdische und übersinnliche Filme und Erfolgsserien		✓
Kinowelt TV	Großes Kino im Fernsehen		✓
RTL Crime	Jeden Tag 24 Stunden Nervenkitzel!		✓
RTL Passion	Telenovelas, Soaps und Spitzenserien aus Deutschland, Südamerika und den USA.		✓
MGM	Großes Hollywood-Kino rund um die Uhr		✓
Premiere Krimi²⁾	Verbrecherjagd nonstop mit den besten deutschen Kommissaren im Einsatz.		✓
Das Vierte	Német Szórakoztató csatorna	✓	✓
TELE 5	Wir lieben Kino		✓

2) Premiere Thema Programme

Digital TV Műsorok - Gyermekcsatornák

		START	PLUS
KI.KA	Kinderkanal - Fernsehen zum Mitmachen und Anfassen nur für Kinder von 6.00 Uhr bis 21.00 Uhr	✓	✓
NICK	Mehr als ein Kindersender!	✓	✓
Jetix²⁾	Täglich Spaß und coole Action für Kids		✓

	von 6.00 Uhr bis 19.50 Uhr		
Junior²⁾	Kinder-Klassiker und Unterhaltung für die ganze Familie von 6.00 Uhr bis 20.00 Uhr		✓
BabyTV	Das Programm für die ganz Kleinen (engl.)		✓
<i>2) Premiere Thema Programme</i>			
Digital TV Músorok - Sport			
		START	PLUS
EUROSPORT	Das Europäische Sportprogramm	✓	✓
EUROSPORT 2	Das Zweite Europäische Sportprogramm		✓
NASN	North American Sports Network		✓
ESPN Classic	Die größten Momente des Sports		✓
DSF	Deutsches Sportfernsehen - mittendrin statt nur dabei	✓	✓
Extreme Sports Channel	Ein Muss für Liebhaber von Extrem-Sportarten (engl.)		✓
TW1/ORF SPORT PLUS	Reisen, Sport, Freizeit und Wetter aus Österreich	✓	✓
Digital TV Músorok - Zene			
		START	PLUS
gotv	Der Musiksender aus Österreich	✓	✓
MTV	Der deutsche Musiksender mit Clips, Informationen und Livesendungen	✓	✓
VIVA	Mode, Sport und nonstop Videoclips	✓	✓
MTV Music	Hits aus den aktuellen europäischen Charts - nonstop ohne Werbung		✓
VH-1 Classic	24 Stunden Videoclips der Rock- & Popgeschichte		✓
Gute Laune TV	Schlager & Volkstümliches rund um die Uhr		✓
Digital TV Músorok – Különböző műsorok			
		START	PLUS
Fashion-TV	Models, Trends & Style		✓
Zone Club	Garten, Haus, Lifestyle und vieles mehr		✓
Zone Reality	Menschen in außergewöhnlichen Situationen		✓
QVC	Die neue Art einzukaufen	✓	✓
HSE24	24 Stunden Home Shopping Europe	✓	✓
BBC Prime	The Best of British Entertainment (engl.)	✓	✓
TV5Monde Europe	Informationen, Kultur, Filme in französischer Sprache	✓	✓
RAI Uno	Der erste Kanal der Italienischen öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalt RAI	✓	✓
TRT International	TV-Sender aus der Türkei	✓	✓
Playboy TV	Die schönsten Playmates - Erotik pur von 23.00 Uhr bis 6.30 Uhr		✓

A szolgáltatási díjakról az alábbiak adnak képet:

A **Digital TV START programcsomag** 60 műsort tartalmaz, havidíja 20,60 €, a **Digital TV PLUS csomag** 94 műsort kínál, ennek havidíja 25,90 €. Ezekhez a csomagokhoz rendelhetők az alábbi **Digital TV EXTRA** csomagok:

Premiere Austria € 9,99 / hó

Premiere Blockbuster € 9,99 / hó

Premiere Entertainment € 9,99 / hó

Premiere Sport € 20,00 / hó

Premiere összes € 34,99 / hó

INTERNATIONAL 1 € 4,99 / hó

INTERNATIONAL 2 € 4,99 / hó

MUSIC+ € 4,99 / hó

DIGITURK € 19,95 / hó

TV PINK € 19,90 / hó

HAYAT € 9,90 / hó

HUSTLER TV € 19,90 / hó

Ezek az extra csomagok az alábbi műsorokat tartalmazzák:

INTERNATIONAL 1

EUROSPORT Polska	Eurosport lengyelül
EUROSPORT Törkçe	Eurosport törökül
HRT TV 1	TV-Programm Zagreb-ből
BHT 1	TV-Programm Bosniából
RTS Sat	TV-Programm Belgradból
TV Polonia	TV-Programm Lengyelországból
POLSAT 2	TV-Programm Lengyelországból
Duna TV	TV-Programm Magyarországról

INTERNATIONAL 2

Al Jazeera	Arab hírtelevízió angolul
France 24	Francia hírtelevízió
24 VESTI news	Orosz hírtelevízió
RAI Due	Der zweite Kanal von RAI
TVE	TV-Programm Spanyolországból
RTR Planeta	Exklusive válogatás3 oroszTV csatornából
EDTV 1	TV-Programm Dubai-ből arabulés angolul
CCTV4	TV-Programm Kínából

MUSIC+

MTV2	Rock, Independent & Alternative - interaktív megválasztással
MTV Dance	Club-Music von House über Old Skool bis hin zu Ibiza-Sounds
MTVhits!	Aktuelle Hits, echte Klassiker & die allerneuesten Videos
VH-1 Europe	Große Video-Hits, Konzerte & Hintergrundberichte
VH-1 Classic	24 Stunden Videoclips der Rock- & Popgeschichte
MCM TOP	Musiksender aus Frankreich – viel Musik, wenig Talk
DIGITURK	
Turkmax	Mozi, mint otthon törökül
Show TV	Shows & szórakozás törökül
Powerturk TV	Szórakoztató csatorna törökül
LIG TV	Török futball
TV PINK	
Pink Plus	TV-Programm Szerbiából
Pink Extra	TV-Programm Szerbiából
HAYAT	
Hayat	Premium csatorna Boszniából
HUSTLER TV	
Hustler TV	24 órás erotikus műsor

Mindkét alapsomaghoz tartozik továbbá 70-et meghaladó számú rádiócsatorna és egy EPG szolgáltatás és ingyenesen jár hozzá egy UPC Mediabox nevű kábeles set-top-box. Ez utóbbi helyett a Digital TV START csomag esetén 5,90 €, a Digital TV PLUS csomag esetén 4,00 € havidíj fejében választható egy UPC MediaBox DVR1 típusú set-top-box, mely digitális videorekorderrel van ellátva és ezzel lehetővé teszi a műsorok megállítását, késleltetését, programozott felvételét. Az előbbivel szemben 7,90, illetve 6,00 € havidíj fejében választható az UPC MediaBox HD DVR típus is, mely HDTV műsorok vételére és rögzítésére is alkalmas.

Az UPC digitális kábelrendszerében VOD szolgáltatás is van, egy-egy mozifilm 3,00 €-ért, erotikus film 4,00 €-ért tekinthető meg tetszés szerinti időben.

A második legnagyobb kábelszolgáltató a három helyi elektromos energiaellátó vállalat tulajdonában álló **Liwest**. Működési területe Linz és 15 felső-ausztriai város, így közvetlenül nem versenyez az UPC Telekabellel. 2006 végén 107 ezer TV előfizetője volt, ebből kb. 10 ezer a digitális szolgáltatásé, emellett 40 ezer volt az internet, 14,6 ezer a telefon-előfizetőinek száma. Náluk az analóg kínálatban 35 TV és 24 rádiócsatorna van, a digitális szolgáltatásban ezek össz-száma meghaladja a 300-at. Felhasználva a 40 €-os set-top-box támogatást, a cég a digitális beltéri egységet 20 € alatti áron adja az előfizetőinek. Korábbi kísérleti üzemet követően a cég most vezeti be az on-demand videó szolgáltatást. Ugyanakkor kísérleti hálózatot működtet az optikai kábel háztartásokba való bevezetésével nyújtható szolgáltatások vizsgálatára. 2007 végén együttműködés jött létre az Eutelsat Kábelkiosk szolgáltatásával, melynek eredményeképpen 10 új műsorszolgáltatást tud nyújtani viszonylag alacsony áron a mintegy 110.000 felhasználójának. (Sci Fi, 13th Street, Kinowelt, AXN,

National Geographic, Boomerang, The History Channel, Biography Channel, Turner Classic Movies and Cartoon Network.)²⁹

Számottevő méretű még a **Salzburg AG**, mint kábeltelevízió szolgáltató. 2006-ban a TV előfizetőinek száma 83,5 ezer volt, kínálatában triple-play szolgáltatás is szerepel.

Műholdas műsorelosztás

Ausztriában fizetős műholdas szolgáltatást a Premiere német DTH szolgáltató ausztriai leányvállalata, a **Premiere Austria** nyújt. Nyolcféle programcsomagra lehet előfizetni, jelenleg 9,99 € havi csomagdíj mellett (két éves lekötés esetén). Hat vagy nyolc csomag egyidejű előfizetése esetén csak 5, illetve 6 csomag árát kell fizetni. A csomagok között kettő HD műsorszolgáltatásokat tartalmaz, amihez HD műholdvevő szükséges és csak arra alkalmas televíziókészülékkel élvezhető ebben a minőségben. A műsorcsomagok kb. felében a vonzerőnek szánt tartalom sporttal kapcsolatos, a többiben dokumentumfilmek, sorozatok, nagy játékfilmek töltik be ezt a szerepet. Van tematikus csomag is, jelenleg 15 féle tematikus csatornával. A csomagokban a német piacra szánttól eltérő osztrák tartalmak is szerepelnek. Most jelent meg egy új kínálat is 17 csatornával Premiere Star néven, melynek havidíja 13,99 €.

Korábban volt egy másik műholdas szolgáltató, az **Easy.tv**, aki az ORS (az ORF műsorszóró vállalata) által üzemeltetett műholdas eszközök igénybevételével hat műsort sugárzott osztrák és német felhasználók számára. A különlegessége az „a la carte” rendszerű előfizetés volt, melynek keretében 3,20 € csatornánkénti havidíj mellett bármely csatorna választható volt (csatornák: Silverline, AXN, National Geographic, Extreme Sports, MTV, Erotic First, Hot X). Az Easy.tv azonban 2007 márciusában megszüntette működését.

Műholdas terjesztésben fogható az ORF 1, ORF 2, ORF 2 E (ez az ORF2-re alapozott, egész Európára célzott műsorvariáns), ORF SPORT PLUS és a TW 1 (túrizmusra szakosított műsor) az összes ORF rádióműsorral együtt. Az ORF1 és ORF2 műsorok kódoltak, vételük az ORF Digital-Sat kártyával vagy az ORF-alkalmas (Cryptoworks) vevővel lehetséges, a többi felsorolt műsor szabadon vehető. Korábban a kódolás Betacrypt kódolással történt, a váltás most mintegy 50 ezer nézőnél teszi szükségessé új beltéri egység vásárlását.³⁰ Az ORF csatornák kódolása nem jelent fizetős szolgáltatást, hanem a műholdas sugárzás európai kiterjedése ellenére a vétel lehetőségének Ausztriára történő korlátozása a cél (közvetítési jog és jogdíj problémák miatt). A kártyák aktiválása azonban 45 € egyszeri költséget jelent.

Ausztriában a műholdas platform a leginkább használt műsorterjesztő szolgáltatás. 2007-ben a TV háztartások száma 3,44 millió, ebből 1,9 millió (55 %) műholdvétellel rendelkezik, 1,25 millió (36,5 %) kábelTV-hez csatlakozik és 250 ezer (7,2 %) csak földfelszíni műsorszórást vesz. A két utóbbi platformot használók száma csökkenő. A digitális háztartások száma ebből 2007 végén 1,81 millió. Ebből a digitális műholdas platformot használók száma 1,46 millió. Ugyanakkor a digitális kábelTV szolgáltatásokat igénybevevők száma 170 ezer, a földfelszíni digitális műsorszórást használóké 150 ezer. (Az ORF szerint az eladott DTT vevőeszközök száma 400 ezer, amiből arra lehet következtetni, hogy egyes háztartások több digitális vevőt is üzemeltetnek.) Az IPTV platformot használó háztartások száma ugyanekkor kb. 40 ezer.³¹

A műholdas platform vezető szerepe nem túl meglepő. A földfelszíni platform műsorkínálata eléggé szegényes a mai sokcsatornás elvárásokhoz képest. Ezek többségéhez műholdon is hozzá lehet férni, ugyanakkor a németnyelvű szabad hozzáférésiű műsorok nagy száma miatt ingyen lehet sokcsatornás választékhoz jutni. Ráadásul a műholdas fizetős szolgáltatások is kéznél vannak.

IPTV

Ausztriában a Telekom Austria, az incumbens távközlési szolgáltató indított IPTV szolgáltatást 2006 tavaszán, egyelőre még kísérleti szolgáltatás formájában, hogy lehetősége legyen a kezdeti problémák

²⁹ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2814>

³⁰ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2810>

³¹ <http://www.newtelevisioninsider.com/?p=491>

gyakorlati megoldására. A szolgáltatás **AonDigital TV** néven indult Bécsben. Ennek keretében egy, a YouTube-hoz és a MySpace-hez hasonló, felhasználó által előállított tartalmakkal működő szolgáltatást is elindítottak. A konszolidált kereskedelmi szolgáltatást 2007 második felére tervezték. Indításkor a szolgáltatás MPEG2 tömörítéssel működött, de már 2006 második felében átálltak az MPEG 4 tömörítésre.

Az **AonDigital TV** szolgáltatás alapsomagja kb. 50 műsorszolgáltatást tartalmaz, mellette VOD alapon film és sorozat hozzáférést, havi 19,90 €-ért, illetve VOD filmenként 1 €-os alapdíjtól felfelé. 2007 őszén az alapsomag szokásos csatornáihoz többletként hozzá került néhány újabb csatorna: az ORF *Bundesland ma* összes tartományi kiadása, a France 24, az Al Jazeera, a Bloomberg TV, a Tele 5 és a DMAX. Az alapsomaghhoz rendelhető Prémium csomag díja 7,90 €, ebben megtalálható csatornák: 13th Street, Sci Fi, AXN, Kabel eins classic, MGM, Playhaus Disney, Toon Disney, MTV Base, VHI Classic, History channel, Planet, NASN National Geographic, Motors TV, Golf TV & Playboy Additional. Ehhez a csomaghoz most még hozzáadódott a CNBC Europe, E! Entertainment és az ESPN Classic.³² Best of TV néven szerepel a harmadik szolgáltatáscsomag, mely 9,90 € havidíj fejében igény szerinti tartalom-hozzáférést nyújt.

2007 végére vonatkozóan a szolgáltató 20 900 előfizetőről számolt be. A szolgáltatás az ország összes nagyobb városában elérhető. 2008 tavaszán a csatornakinálat 86-ra növekedett, ebből 65 az alapsomagban havi 4,90 € fejében. A további 21 csatornát is tartalmazó csomag havidíja 7,90 €.³³

2008 májusában a szolgáltató HDTV és időeltolós szolgáltatást vezetett be. A HD szolgáltatásban Dolby 5.1-es környezeti hanggal élvezhetők a nagyfelbontású filmek.

Az időeltolás 11 műsorcsatornára vonatkozik és 90 perces eltolással történő ismételt kezdést jelent.

Ekkor az AonDigital TV szolgáltatás előfizetőinek száma 45 ezer és számuk heti ezerrel növekszik.³⁴

A **UPC Telekabel** felvásárolta az Inode nevű DSL szolgáltatót és várható, hogy ezzel IPTV tekintetében versenyre készül a Telekom Austriával szemben. Más szolgáltatók is indítanak IPTV szolgáltatásokat, ilyenre készült a Liwest is és más kisebb vállalkozások is.

Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)

2006 októberében megindult a földfelszíni digitális műsorszórás – egyelőre egy multiplex-szel, melyben az ORF két csatornája mellett a 2000-ben bécsi körzeti műsorszolgáltatásként indított, majd 2003-ban országossá váló, ATV nevű kereskedelmi csatorna kapott helyet.

A földfelszíni platform üzemeltetője az ORS, a közszolgálati műsorszolgáltató leányvállalata. Az analóg lekapcsolás már megkezdődött és körzetenként történik, befejezését 2010-re várják. Eddig Voralberg, Tirol, Salzburg, Linz, Amstetten és Bécs körzetekben történt meg a lekapcsolás.

A második multiplex indítására 2007 október végén került sor. Ebben helye van a Puls 4, ORF Sport Plus und 3sat műsorszolgáltatásoknak. A digitális földi műsorszórás lakossági ellátottsága induláskor elérte a 70 %-ot. 2007 végére 80 %-ot terveztek.

Ezzel a DTT platformon a nézők a két általános közszolgálati csatorna mellett az osztrák születésű német Herbert Kloiber irányítása alatt működő ATV általános kereskedelmi csatornát, a jelenleg a ProSiebenSat1 csoport tulajdonában lévő, ugyancsak általános tematikájú Puls 4 csatornát, az osztrák ORF, a svájci SRG és a német ZDF, illetve ARD műsorszolgáltatók közös kulturális és tudományos ihletésű, 3sat elnevezésű műsorát, valamint az ORF közszolgálati televízió Sport Plus csatornáját láthatják ingyenes hozzáféréssel. Emellett kiegészítő szolgáltatásként működik az ORF OK elnevezésű, MHP alapú „Multitext” információs és EPG szolgáltatás.

Az osztrák koncepciónak megfelelően a multiplex ún. erős multiplexnek tekinthető, mivel a multiplex programkínálatát a nyertes platformüzemeltető határozhatja meg, a kiírásban megadott irányelvek keretei között. A multiplexeket azonban egyenként pályáztatják. Így például a 3. multiplex „Jakovit” a hatóság választotta ki pályázat útján.

32 Broadband TV News, 2007. október 19

33 <http://www.broadbandtvnews.com/?p=4291>

34 <http://www.broadbandtvnews.com/?p=5088>

2006 szeptemberében a digitális vétel elterjesztésének gyorsítása érdekében set-top-box támogatást vezettek be, eredetileg csak a földi digitális vétel segítésére, de a kábelszolgáltatók kezdeményezése nyomán az EU feltételt szabott, mely szerint ez csak akkor felel meg az irányelveknek, ha az az összes digitális platformra kiterjed. Ezzel az RTR (Rundfunk & Telekom Regulierung-GmbH) egyetértett. Ennek alapján az MHP middleware alapú vevődekóderek (vevőkészülékek) vásárlásához 30 € támogatás jár (akiknek a rádió előfizetési díj fizetése alól mentességük van, azoknál 40 €). MHP middleware szükséges már most is az ORF és az ATV által nyújtott „Multitext” elnevezésű, fejlett teletext szolgáltatás igénybevételéhez, melyben szöveg mellett képek és videó tartalmak is vannak.

2007 márciusáig mintegy 150 ezer DVB-T vevőeszközt adtak el, melyből kb. 60 ezer az MHP képességű változat. (2007 végéig az ORF szerint az előbbi szám már 400 ezer.)

A harmadik multiplexre kiírt pályázat nagy érdeklődéssel találkozott, 29 helyi és körzeti műsorszolgáltató adott be pályázatot. Ezek egy része már rendelkezik analóg terjesztésű szolgáltatásra vonatkozó engedéllyel, mások azonban vagy csak helyi kábelben terjesztett műsorszolgáltatások képviselői vagy teljesen új vállalkozások.³⁵

A földfelszíni digitális műsorszórás keretében 2006 októberétől lehetett az ORF1, ORF2, ATV, és (2007. október 22. óta) a PULS4 (ProSiebenSAT' családba tartozik, 2008 februárjában váltja fel a bécsi Pulse TV helyi műsorszolgáltatást és ez lesz az ATV kereskedelmi adás első igazi versenytársa), ORF Sport Plus (ez esténként és hétvégeken sugároz élő sportműsorokat, ezenkívül magazinműsorokat és ismétléseket) és a 3SAT (ez az ORF, ZDF, SRG és ARD közösen előállított műsora, főként kulturális és tudományos tartalommal). Ez a második multiplex a tartományi székhelyeken egy éve megindult digitális adások nyomán lekapcsolt analóg adásoktól felszabadult csatornák felhasználásával kialakított multiplex. A DTT szolgáltatáson a csatornák szabad hozzáférésűek.

A DTT hálózatkiépítés ütemesen halad és számtalan körzetben már megtörtént az analóg leállítás. A 2010-re deklarált teljes átállásnak ma nem látszik akadály.

Mobil TV

Miután 2006 szeptember és 2007 júniusa között 1000 fő részvételével kísérleti mobil szolgáltatást próbáltak ki Bécsben (melyet az Osztrák Távközlési Vállalat és a Hutchinson mobiltelefonos szolgáltató közösen végzett az RTR anyagi hozzájárulása mellett), megtörtént a 4. digitális multiplex mobil TV számára történő pályázati kiírása is. A pályázatok beadási határideje 2007. december 14-e volt. A pályázatok kiértékelését követően a TDF csoporthoz tartozó MEDIA BROADCAST vállalat kapta meg a DVB-H szabványú mobil hálózat létesítésének jogát. A pályázók között volt még az Österreichische Rundfunksender GmbH (ORS) és a Mobile TV Infrastruktur, amelyek a Tiroler Moser Holding, a Vorarlberger Medienhaus és a Styria Medien kiadó vállalatok között erre a célra létrejött konzorcium.³⁶

A nyertes Media Broadcast cég 2008 áprilisában megállapodott az osztrák ORS műsorszóró vállalattal a mobil TV hálózat közös kiépítésére és üzemeltetésére vonatkozóan. 15 TV és 4 rádió műsorcsatorna megvalósításáról van szó, melyben két csatorna az ORF közszolgálati televízió számára, egy pedig az ATV kereskedelmi szolgáltató műsora számára lesz fenntartva (must carry). A cél az, hogy a 2008-as futball EB ausztriai helyszínein (Bécs, Salzburg, Innsbruck, Klagenfurt) az események kezdetétől rendelkezésre álljon a mobil TV szolgáltatás.³⁷

Az A1 mobilszolgáltató szolgáltatást indított, itt a választékban szerepel egy csomag a szabad hozzáférésű DVB-T szolgáltatásokkal, de van olyan csomag is, melyben 22 csatorna szerepel DVB-H és UMTS technológiával. Olyan mobil készüléket ajánl, melyben a DVB-T adások vételére alkalmas vevő is be van építve, ami Ausztriában azt jelenti, hogy az előfizető ingyen nézheti az ORF1, ORF2, ORF Sport+, ATV, Puls4 és 2Sat műsorokat, illetve ha az előfizető külföldön jár, akkor az ott szabadon vehető DVB-T adásokat. A 22 csatornás csomagban pedig a 15 DVB-H szabványú műsoron

³⁵ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2767>

³⁶ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=3896>

³⁷ <http://www.ors.at/presse/71.pdf>

kívül vehető 7 UMTS hálózaton továbbított műsor, nevezetesen a MTV Music, a Nick, a geekTV, a LOKO, a Crime Scene TV és a Rocket TV. Ehhez a szolgáltató a Nokia N77 mobilkészüléket használja és a csomag havidíja 9 €³⁸. Meg kell jegyezni, hogy e szolgáltatásmodellel kapcsolatban (amikor a mobil készülék ingyenesen veheti a DVB-T műsorokat) többeknek az a véleménye, hogy ezzel a fizetős mobilszolgáltatás gazdasági életképessége veszélybe került. Nem véletlen, hogy Németországban a DVB-H mobiltenderen nem nyert mobilszolgáltatók kezdték ezt a megoldást alkalmazni³⁹.

HDTV

A Premiere műholdas fizetős szolgáltatásban már 2006 elején megindult a nagyfelbontású televízió szolgáltatás, a közelmúltig három csatornán (Premiere HD Films, Premiere HD Sport, Premiere HD Thema, az utóbbi dokumentumfilmeket sugároz, köztük a Discovery Channel tartalmakat.) Jelenleg már két komplett HD műsorcsomagra lehet előfizetni a Premiere rendszerben. Ezek a csomagok egyes kábeltelevíziós hálózatokban is előfizethetők.

A Telekom Austria AonDigitalTV nevű IPTV szolgáltatása is felkészült a HD műsorok nyújtására.

A közszolgálati ORF nem nyilatkozott konkrét tervekről folyamatos HDTV műsorszolgáltatás indítására vonatkozóan, de 2008-ban a pekingi olimpia és a futball Európa-bajnokság Ausztriában és Svájcban lezajló mérkőzéseinek közvetítését HDTV technikával kívánja lebonyolítani. Ezeket a különleges eseményeket követő időszakra azonban nincsenek még konkrét elképzelések. Az bizonyos, hogy ezeknek a sporteseményeknek és a jelentősebb kulturális eseményeknek a közvetítését HD módon fogják rögzíteni, azt pedig remélik, hogy az ORS eszközeivel HDTV formátumban fogják tudni eljuttatni a nézőkhöz is. A probléma az, hogy e kiemelt események után már nem számíthatnak elegendő HDTV tartalomra, hogy emiatt az ilyen formátumú adás fenntartása indokolt lenne.⁴⁰

³⁸ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=5209>

³⁹ <http://rapidtvnews.com/index.php/t-mobile-says-dvb-h-is-dead.html>

⁴⁰ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2157>

Csehország

Lakosság: 10,32 millió fő

Háztartás: 4,013 millió

TV háztartás: 3,9 millió

A televízió piac fontosabb szereplői

Médiahatóság

A műsorszolgáltatások függetlenségéért, pluralitásának biztosításáért, a jogszabályi előírások betartásáért felelős médiahatósági szerepet a Cseh Köztársaságban a 2001-ben létrejött Rada pro rozhlase a televizni vysilani (Council for Radio and TV Broadcasting - Rádió és TV Műsorszolgáltatási Tanács) látja el. A Tanács a 2001-es 231/2001 számú műsorszolgáltatási törvény alapján jött létre és a 103/1999 számú törvényen alapuló korábbi Országos Rádió és Televízió Tanács utóda.

A Tanács tagjait a Cseh Parlament Alsóháza választja. A tagok száma jelenleg 13 fő. A Tanács engedélyeket ad ki, nyilvántartja a kábeles és műholdas műsorelosztókat, bizonyos szempontokból – főként a „Határok nélküli televíziózás” előírásai alapján felügyeli a tartalomszolgáltatást, próbálja megakadályozni az állam befolyását a média függetlenségére és objektivitására, igyekszik védelmet biztosítani a társadalom számára a törvény által meghatározott esetekben a káros tartalmak ellen, különösen az ifjúság védelme érdekében.

A Cseh Köztársaságban a többször módosított 231/2001 számú törvény - a rádió és televízió műsorszolgáltatások működéséről⁴¹ - szabja meg a média mozgásterét. Ennek 2006 áprilisi módosítása⁴² teremtette meg a digitális műsorterjesztés gyakorlati megvalósításának jogi háttérét. Ez a törvénymódosítás a médiatörvényen kívül más jogszabályokat is módosított, köztük az elektronikus hírközlés törvényét (127/2005)⁴³ is. A 304/2007-es törvény a televízió műsorszórás digitális átállásának érdekében módosított jó néhány korábbi jogszabályt.

A Tanács 2007-es jelentése⁴⁴ szerint 2007 végén

Földfelszíni műsorszórással terjesztett TV műsorszolgáltatás	28
Kábeles terjesztésű TV műsorszolgáltatás	97
Műholdas terjesztésű műsorszolgáltatás	29
Rádió és TV műsorszolgáltatásokat terjesztő kábelszolgáltatás	113
Radio and television műsorszolgáltatásokat terjesztő műholdas szolgáltatás	6
Kábeles és műholdas rendszeren is terjesztett TV műsorszolgáltatás	7

A Tanács több-kevesebb sikerrel együttműködik a hírközlési hatósággal (Český Telekomunikační Úřad⁴⁵) a műsorterjesztési rendszerek engedélyezése terén.

⁴¹ http://www.rrtv.cz/en/static/laws/BroadcastingAct_231_2006.pdf

⁴² http://www.rrtv.cz/en/static/laws/broadcastingAct231_Novela_eng.pdf

⁴³ http://www.rrtv.cz/en/static/laws/Electronic_Communications_Act.pdf

⁴⁴ http://www.rrtv.cz/cz/files/zpravy/VZ_2007_en_def.pdf

⁴⁵ <http://www.ctu.cz/>

2008 elején lépett életbe a „Digi Novela” elnevezéssel illetett törvény, mely módosítja a rádió és televízió műsorszolgáltatások működéséről szóló és a hírközlési törvényt is és végül (remélhetőleg) pontot tesz a digitális műsorszórásra kiadott, majd visszavont engedélyek kérdésében is (lásd a vonatkozó fejezetben!).

Közszolgálati televízió

A korábbi Csehszlovákia kettéválása után 1992-ben a Csehszlovák Televízió utódjaként jött létre a Cseh Televízió, mint közszolgálati műsorszolgáltató. 1994-ben a törvény rendelkezéseinek megfelelően megvált az egyik országos csatornájától és két csatornája, a CT1 és a CT2 maradt meg. 2001-ben új törvény született Cseh Televízió intézményéről (483/2001⁴⁶).

2005-ben a CT megindított egy hírcsatornát CT24 elnevezéssel, 2006-ban pedig a CT4 sportcsatornát. A két főcsatorna a földfelszíni műsorszórással országos ellátású, a másik kettő műsorszórás útján csak a digitális sugárzással már ellátott helyeken vehető. A közszolgálati csatornákat földfelszíni műsorszórással és műholdas elosztással is terjesztik. A műsorszolgáltatások napi 24 óráskak. A műsorok kísérőhangja sztereó, vagy kétnyelvű, van teletext szolgáltatás és a háztartási videorekorderek vezérlésére szolgáló VPS kód szolgáltatás is.

A CT módszeresen készült fel a műsorszórás digitalizálására, öt év alatt gyűjtött gyakorlati tapasztalatokat a Prága környéki kísérleti digitális sugárzás folyamán.

A CT úgy tervezi, hogy a digitális sugárzás megfelelő terjedése esetén még 2008-ban egy újabb csatornát is indít. Egyúttal a többi csatornán is megjelennek a digitális kiegészítő szolgáltatások, mint például szöveges információk, ábrák, térképek, szótárak, közérdekű információk, többek között bajbajutott állampolgárok segítségére szolgáló gyakorlati ismeretek, valamint a gyengénlátók számára a jelenetek szóbeli leírása, stb.

A CT csatornáit műholdról is vehetők, de csak a CT24 szabad hozzáférésű, a többi kódolt (Astra 3A műhold 23,5 fok, illetve Astra 1G műhold, 19,2 fok).

A CT24 műsor, valamint válogatások a CT1 és CT2 műsorokból webcast formában az Interneten is elérhetők, és igény szerint is leihívhatók.

A Cseh Televízió finanszírozása előfizetési díjakból és az erősen korlátozott reklámtevékenységből származó bevételéből történik. A reklámra fordítható műsoridő 2007 óta 0,5 %, ez korábban 1 % volt. Ez a csökkentés az előfizetési díj növekedésével járt együtt. 2008-ban reklám sugárzása már csak a sport és a kulturális események közvetítése alkalmából megengedett.

Az előfizetési (készülékhasználati) havidíj 2006-ban még 100 CZK, 2007-ben 120 CZK volt, 2008-ban a díj 135 CZK.

A CT számára a 2007-re tervezett bevételi és kiadási adatok az alábbiak voltak:

Teljes bevétel: 6 milliárd CZK, ebből

Előfizetési díj bevétel: 5 milliárd CZK

Reklámok utáni bevétel: 724 millió CZK

A műsorelőállítás költsége: 2,1 milliárd CZK

Némi további bevétel (14 millió CZK) származott műsorok külföldi televízióknak történő értékesítéséből is, főként Szlovákia, Lengyelország és Németország felé.

Az előfizetési díj behajtás sok gondot okoz, a nem-fizetés ugyan büntetőjogi kérdés, de kevés erő áll rendelkezésre a szankcionálásra. 2007 elején 28 500 néző ellen indítottak peres eljárást, de ezek kimenetele még nem ismert.

A CT műsorainak nézettségi adatai nem rosszak. 2006-ban a CT1 egésznapos nézettsége 21,4 %, a CT2-é 9,4 %, ami néhány éve szinte változatlan vagy növekvő. Hasonló a főidejű nézettség is, CT1: 22,1 %; CT2: 8,4 %.

⁴⁶ http://www.rtv.cz/en/static/laws/ZakonoCT_eng.pdf

Tehát a cseh közszolgálat a maga négy műsorával, napi 90 óra össz-műsoridővel sikerrel őrizte meg az összességében 30 %-ot meghaladó nézettségi részesedését. Mindezt kiegyensúlyozott gazdasági működéssel hajtotta végre.

A CT1 csatorna általános közszolgálati műsort sugároz, mely a nézők többsége számára gazdag műsorösszeállítást ad, melyben szórakoztató műsorok, dráma, aktuális műsorok, és hírszolgáltatás egyaránt megtalálható. De gyermekműsorok, jelentősebb kulturális események közvetítése, eredeti filmművészeti művek, és széles változatosságú szórakoztató programok hagyományosan jellemzik a csatornát.

A CT2 az igényesebb nézőközönség kiszolgálására törekszik. Jellemzőek az eredeti és vásárolt dokumentum műsorok, klub filmek a világ minden részéből, különböző műfajú zenei műsorok és kisebbségi műsorok. De a csatorna műsorszerkezete eléggé rugalmas ahhoz, hogy jelentősebb sporteseményeket is műsorra tűzzön. Híreknek, hírmagyarázatoknak, elemző és csevegő műsoroknak ugyancsak stabil helye van a műsörtükörben.

A CT24 a digitalizálás eredményeként született hírműsorszolgáltatás, melyben óránkénti alapciklusban működik a hírbulletin, a ciklus közepén a főhírek kiemelésével. Speciális eseményeknél élő stúdió vagy helyszíni frissítés működik, a hírszolgáltatás igyekszik a legfrissebb hírközlő és elemző fórum lenni a politika, a gazdaság, a kultúra és az Európai Unió témakörében egyaránt. De a körzeti témákra is figyelmet szentel. A szolgáltatás keretében tematikus magazinokat és vitaműsorokat is sugároznak. A nézők véleményének interaktív műsorszámok formájában adnak helyet. A hírcsatorna állandóan frissülő hírei megtalálhatók a csatorna internetportálján is⁴⁷. A műsor terjesztése földfelszíni digitális műsorszórással, műholdon, kábelhálózatok útján és interneten történik, jelenleg a háztartások 18,4 %-ban hozzáférhető és naponta mintegy 300 ezer néző kíváncsi a csatorna műsorára. Ez a szám különleges események idején alaposan felduzzad. A minőség fenntartása érdekében a csatorna nagytapasztalatú szakembereket foglalkoztat Prágában és a vidéki körzetekben, külföldi tudósítói hálózatot tart fenn és fejlett műszaki háttérrel dolgozik.

A CT4 SPORT csatorna 2006 februárjában indult. A különböző sportágaknak ad helyet, olyanoknak is, melyek közvetítésére korábban nem igen került sor (pl. golf, sakk, tollaslabda, teke, stb.). Elsősorban a cseh részvétellel folyó sporteseményeket közvetíti. Jelenleg a háztartások 14,3 %-a számára elérhető és átlagosan naponta mintegy 130 ezer nézője van. A terjesztés földfelszíni digitális műsorszórással, digitális műholdon, valamint egyes kábelhálózatokon történik.

A Cseh Televízió nagy súlyt fektet a vidék megszólaltatására, ezt segítik vidéki körzeti stúdiói. A brnói és ostravai stúdiók önálló szórakoztató műsorokat is készítenek.

Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások

Az analóg műsorszórással terjesztett országos csatornák között két kereskedelmi műsorszolgáltatás működik: a TV Nova és a Prima TV. Ez a két műsor az össz-nézettség közel kétharmadát éri el, a hirdetési piacnak pedig kb. 85 %-t tudhatja magáénak. Ezek között is a CME (Central European Media Enterprises) csoporthoz tartozó TV Nova a nagyobb nézettségű (engedélyének tulajdonosa a CET 21), 2007-ben a 15 – 54 éves korosztályokban az egész napos nézettségben 42,99 %-t ért el, a főidőben pedig nézettsége még ennél is nagyobb arányú, 46,83 % volt. A TV Nova 1994-ben indult, a CME a teljes kontrollt (85 % részesedéssel) 2005-ben szerezte meg. A TV Nova mellett a CME működteti a nem műsorszórással terjesztett Galaxy Sport csatornát is. Első körben a TV Nova nem szerzett engedélyt a digitális műsorszórással való terjesztésre, de a fellebbezési eljárás során, pontosabban törvénykezés útján ún. kompenzációs alapon jogot kapott a digitális műsorszórással való terjesztésre. Az általános műsorszolgáltatás mellett most indítja a Nova mozicsatornát és HDTV kísérleti műsorszolgáltatásba is kezdett.

A svéd Modern Times Group által irányított **Prima TV** nézettsége jóval alacsonyabb a Nova TV adatainál. A műsora leginkább családi irányultságú, elsősorban a 15 – 49 éves korosztályokra koncentrál. Viszonylag alacsony a saját gyártású műsorok aránya. A csatorna 1993-ban Premiera TV néven indult, első kereskedelmi csatornaként egy olasz üzletember vállalkozásaként és körzeti

47 www.ct24.cz

műsorszolgáltatásként. Felvásárlás útján, majd az engedély meghosszabbításakor országosra történő kiterjesztéssel alakult ki a mai helyzete.

Az analóg műsorszórással terjesztett országos kereskedelmi műsorszolgáltatások mellett kb. 15 körzeti és hasonló mennyiségű kis helyi műsorszolgáltatás működik.

Kábelhálózaton, műholdas DTH elosztással, illetve IPTV hálózaton jó pár műsorszolgáltatás ismert, közöttük Top TV, OCKO, Barrandov TV, Febio TV, RTA, Z1 News, TV Pohoda TA3, Meteo TV, 24cz-TV (Parliament), Mooby TV, TV Patriot, TV Noe, BYU TV, EbS, Ring TV, Nova Cinema, Nova News, Nova Films, Nova Serial, Galaxy Sport, ezek egy része már működik, mások éppen indulás előtt állnak.

Sport 5 névvel kapott engedélyt egy műholdas terjesztésű új sportcsatorna, melyet kábelen és IPTV szolgáltatásban is terjeszteni fognak⁴⁸. Júniusban indul a „kompenzáló” engedélyt kapott Z1 hírműsor, mely közvetlenül fog versenyezni a közszolgálati televízió CT24 hírcsatormájával. Az MTG érdekeltségű Prima TV engedélyért folyamodott a második csatornája számára, melyet Prima Klub néven, műholdas és kábeles terjesztéssel kíván működtetni. Úgy tűnik, hogy a News Corporation is érdeklődik cseh médiapiac után. Állítólag vásárlási szándékot jelentett be a TV7-re vonatkozóan, ami az RTA néven ismert és „kompenzációs” DTT engedéllyel rendelkező tulajdona.

Műsorterjesztő platformok

Televízió platform-használat megoszlása 2007 végén⁴⁹:

TV háztartások száma:	3 900 000	
Kábel előfizetők		
analóg:	900 000	23 %
digitális:	150 000	3,8 %
Műholdvétél:	780 000	20 %
Földfelszíni műsorszórási		
analóg:	3 200 000	82 %
digitális:	390 000	10 %

Kábeltelevízió

A Cseh Köztársaságban a kábeltelevízió piacán a cseh UPC a legnagyobb szolgáltató, mely 2006-ban bekebelezte a második legnagyobb szolgáltatót, a Karneval-t. Ezzel a UPC az összes kábelelőfizetők több mint felét sajátjának tudhatja. Maga a két nagy kábelszolgáltató egyesülése sok vitát váltott ki, végül a versenyhivatal, mérlegelve azt is, hogy az egyesülés kedvezően töri meg a távbeszélő és az internet piacon a Telefonica által képviselt domináns helyzetet, hozzájárult az egyesüléshez. E döntést az is befolyásolta, hogy azt megelőzően a két kábelszolgáltató előfizetőinek száma már vagy két éve stagnált, valamint az is, hogy az UPC nagyobb ígéretnek látszott a digitalizálás folyamatában és a szélessávú szolgáltatások terjedése területén.

A megnagyobbodott UPC-nek 2007 elején mintegy 530 ezer előfizetője volt, melyből kb. 27 ezer a Karneval-lal bejött digitális szolgáltatás előfizetője. 2007 novemberében pedig összes előfizetőjének száma (tv, Internet, telefon) meghaladta az egymilliót. A digitális kábeltelevíziós szolgáltatásában 68 csatornás kínálatot nyújtott és év végére az előfizetők száma már meghaladta a 124 100 ezret.

2008 áprilisában a csatornaszám már 70-re nőtt és bejelentették, hogy 10 újabb műsort indítanak a digitális kábelszolgáltatásban (BBC World, CNN, CNBC, Deutsche Welle, Jetix, Mezzo, TV Deko, TV5 Europe, TV Paprika and Zone Reality)⁵⁰

2008 áprilisában a UPC kábeles csomagok havi díjai az alábbiak:

48 <http://www.broadbandtvnews.com/?p=4044>

49 Mivel egyes háztartásokban több TV készülék is van és azok eltérő platformokat használhatnak, a táblázatban szereplő adatok nem összegezhettek!

50 <http://www.broadbandtvnews.com/?p=4356>

Analóg csomagok díjai:

Mini (CT1, CT2, Nova, Prima, +10 műsor a Basic csomagból)	209 KCs	
Basic (Klasic)		499 KCs
Mini + HBO		524 KCs
Mini + HBO + Hustler TV	703 KCs	
Klasik + HBO		804 KCs
Klasik + Hustler TV		728 KCs
Klasik + HBO + Hustler TV	993 KCs	

A digitális televízió szolgáltatás csomagdíjai:

Starter csomag (CT csatornák,Nova, Prima, Oeko, TV Noe, UPC Express, szlovák csatornák: STV, JOJ, Markíza)	299 KCs	
Tematikus csatornák ehhez:		
RELAX (7 csatorna)		100KCs
DARWIN (5csatorna)	100 KCs	
SPORT	100 KCs	
ZENE		100 KCs
Prémium csatornák ehhez:		
HBO + HBO2 + HBO Comedy	99 KCs	
CINEMAX		200 KCs
SUPERFILM		300 KCs
FILMBOX EXTRA	100 KCs	
Hustler TV		200 KCs
Standard csomag		599 KCs
Supreme csomag	1 099 KCs	

Az UPC a kábelen különböző sebességű Internet szolgáltatást is nyújt, 2 Mbit/s és 20 Mbit/s közötti letöltési és 256 kbit/s és 1,5 Mbit/s közötti feltöltési sebesség határok között. A havidíj mértéke a sebességtől függően a 490 KCs és 4 548 KCs tartományba esik.

A UPC mellett mintegy száz másik kábelszolgáltató is működik, de ezek egyenkénti jelentősége elhanyagolható.

Néhány kábelszolgáltató (pl. Kabel Net, TES Litvínov, Kabel Plus, MWTv Local és B+TV Klimkovice) vezeték nélküli elosztórendszer is alkalmaz Prága, Brno, Litvínov, Olomouc, Ceske Budijovic, Klimkovice körzetében. Ezek összes előfizetőinek száma 100 ezer körüli.

Műholdas műsorelosztás

Kábelszolgáltatás mellett az UPC **UPCDirect** néven műholdas DTH szolgáltatást is működtet, melyben az összes vehető csatornák száma 150 körüli. 25 csomagvariáns van, ezek havidíja 689 KCs és 1 485 KCs között változik. Ez a szolgáltatás Szlovákia, Magyarország – és egy leányvállalaton keresztül – Románia számára is nyújt fizetős televízió szolgáltatást.

A UPCDirect mellett azonban 2006 óta jelen van két további DTH szolgáltatás is, a romániai tulajdonú és üzemeltetésű DigiTV és a GES Média Asset hátterű CS Link. Mint más célországaiban is, a DigiTV alacsony díjtételeivel kíván hódítani a Cseh Köztársaságban.

A **DigiTV** ajánlata 35 csatorna, havi 9,20 € díj fejében az alábbi műsorszolgáltatásokkal:

Alapsomag

Sorszám	Műsor	Sorszám	Műsor
1	Cartoon Network Central Europe	19	Viasat Explorer East
2	VH1 Europe	20	CT 1
3	Jetix Czech	21	CT 2
4	Minimax	22	CT 24
5	MTV Europe	23	CT 4 Sport
6	CNN International	24	Nova
7	National Geographic Channel	25	Prima
8	Travel Channel	26	Sport 1 Czechia
9	Playboy TV (23-04)	27	Pro TV International
10	Animal Planet	28	Eurosport
11	Film + Czech	29	Zone Romantica Europe
12	FilmBox	30	Discovery Channel Europe
13	Galaxie Sport	31	Discovery Civilisation
14	Hallmark Channel Czech	32	Discovery Science
15	Music Box	33	Discovery Travel & Adventure
16	Ňcko	34	Private Spice
17	Zone Reality Europe	35	Viasat History
18	Spektrum TV Czech		

Ehhez a csomaghoz még rendelhető havi 8,50 €-nak megfelelő díjért a

Max Pack csomag

Sorszám	Műsor
1	HBO 2 Central Europe
2	HBO Czech
3	Cinemax Central Europe

A CS Link DTH szolgáltatás az ASTRA 3A és 1E műholdakon keresztül működik (mindkettő a keleti 23,5°-os műholdpozícióban). Sajátossága, hogy előre kifizetett dekóderkártyák segítségével valósítja meg a fizetős televízió szolgáltatást. 2008 februárjában 400 ezer aktív kártya volt forgalomban⁵¹. A teljes műsorkínálata jelenleg az alábbiakat foglalja magában:

ČT1	Galaxie sport
ČT2	FILM BOX EXTRA
ČT24	FILM BOX
ČT4 SPORT	Viasat Explorer
TV Nova	Viasat History
Prima TV	Jim Jam

⁵¹ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=4226>

Nova Cinema	Spice
STv Jednotka	
STv Dvojka***	
TV JOJ***	HBO
Noe TV	CS Film
Óčko	XXX Xtreme
Public TV	
TA3	
CS Link TV	

Az előre fizetett kártyákat a **Gital** és a **Trade and Technology** forgalmazza. A két szolgáltató nem egyforma díjjal és kombinációban teszi a csatornákat elérhetővé.

IPTV

2005-ben a spanyol Telefonica megvásárolta a Cesky Telecom távközlési vállalatot és rövid kísérleti üzem után 2006-ban, megindította kereskedelmi IPTV szolgáltatását **O2** brand-névvel. 2008 februárjának végén az O2 televízió előfizetőinek száma elérte a 80 ezret, az elérhető televízió műsorok száma 63 volt⁵², köztük a CT kísérleti HDTV műsora is, illetve indul a Nova HD kísérleti műsorszolgáltatása is⁵³. A lekérhető (Videóteka) szolgáltatásban a legújabb filmeket kínálják. A cég szerződésben áll a Walt Disney Company-val és az ABC International Television-nal a tartalomellátásra vonatkozóan⁵⁴. A választékban 3D technikájú (térhatású) filmek is szerepelnek⁵⁵.

A három alapsomag (szórakoztató, sport, mozi) havidíja 449 KCs, ha mellette internet szolgáltatást is használnak és 547 KCs, ha internet előfizetés nincs. Ezekben az alapsomagokban vannak általános csatornák, mellette a csomag jellege szerint kiegészítő csatornák. Összesen egy-egy alapsomagban 11-24 csatorna kap helyet. Az alapsomagokhoz lehet rendelni különböző kiegészítő csomagokat, melyekben egyenként néhány műsor van és díjuk 60 KCs és 250 KCs között mozog⁵⁶.

A videóteka szolgáltatásban egy-egy műsorszám díja tipikusan 40 – 70 KCs.

A Telefonica O2 mellett az Osztrák Távközlési vállalathoz tartozó **Czech-on-Line**, a legnagyobb internet-szolgáltató is kínál IPTV szolgáltatást, ennek brand-neve: Volny.

Műsorkínálata és díjai az alábbiak:

Csomag	VOLNÝ TV	VOLNÝ TV Plus
Alapdíj ÁFA-val	CsK 296	CsK 415
ČT1	✓	✓
ČT2	✓	✓
ČT24	✓	✓
ČT4Sport	✓	✓
Nova	✓	✓
Prima	✓	✓
Óčko	✓	✓
TV Markíza	✓	✓

⁵² <http://www.broadbandtvnews.com/?p=3714>

⁵³ <http://www.iptv-news.com/content/view/1534/64>

⁵⁴ http://www.advanced-television.com/2007/oct15_oct19.htm#m10

⁵⁵ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=3023>

⁵⁶ http://www.cz.o2.com/public_cli/89/ee/336179_321209_O2TV_cenik_20080218_eng.pdf

TV Noe	✓	✓
Euronews	✓	✓
Animal Planet	×	✓
Animax	×	✓
AXN	×	✓
Cartoon Network	×	✓
CNN	×	✓
Discovery Channel	×	✓
Eurosport 1	×	✓
Eurosport 2	×	✓
Film+	×	✓
FilmBox	CsK 35	CsK 35
Minimax	×	✓
MTV	×	✓
National Geographic	CsK 34,50	✓
FilmBox Extra	CsK 99	CsK 99
Nova Cinema	CsK 5	CsK 5
Spektrum	×	✓
TV Deko + TV Paprika	CsK 35,50	✓
Viasat Explorer + Spice	CsK 10	✓
Viasat History	CsK 10	✓
Zone Reality	×	✓
Zone Romantica	×	✓
Hustler TV + XXX Xtreme	CsK 237	CsK 237

Mozi csomagok:

Csomag	Cinemax	HBO	HBO Digital	Kino	Kino Plus
Dij ÁFA-val	CsK 199	CsK 199	CsK 359	CsK 237	CsK 475
HBO	×	✓	✓	✓	✓
HBO2	×	✓	✓	✓	✓
HBO Comedy	✓	✓	✓	✓	✓
Cinemax	✓	×	×	✓	✓
Cinemax2	✓	×	×	✓	✓
HBO Digital	×	×	✓	×	✓

VOD szolgáltatásban egy műsor egy napi bérlete:

Normál film: 45 KCs,

xxx kategóriájú film: 69 KCs,

HBO Digital előfizetőknek ingyenes.

IPTV szolgáltatást nyújt még a **Prozeta Broadcasters** nevű cég is. Alapcsomagjában 35 csatornát kínál és csomagon kívül további 20 televízióműsört ígér, ezévből HDTV szolgáltatást is. Az alapsomag díja 260 CsK.

Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)

A Cseh Köztársaságban a Czech Digital Group (CDG) és az akkor a Deutsche Telekom által irányított Ceske Radiokomunikace (CRA) 2000 óta folytat földfelszíni kísérleti műsorszórást. E két vállalatot a Czech Telecom Office (CTU) engedélye alapján 2004-ben csatlakozott a Cesky Telecom, a nemzeti távközlési vállalat is. A három vállalat mindegyike erős szálakkal kötődik egy-egy műsorszolgáltatóhoz, így a Cesky Telecom a közszolgálati Cseh Televízióhoz, a CDG a Prima TV-hez, a CRA a TV Nova-hoz, az utóbbi kettő tulajdonosi viszonyok alapján.

2004 júliusában a CTU, a cseh távközlési hivatal a kísérletben résztvevő három cégnek engedélyt adott egy-egy multiplex kialakítására és üzemeltetésére. („A” MUX: Ceske Radiokomunikace, „B” MUX: Czech Digital Group, „C” MUX: Cesky Telecom, mely a privatizációját követően jelenleg Telefonica O2 néven ismert.)

2004 őszén kétségek merültek fel a médiahatóság (Council for Radio and TV Broadcasting, RRTV) egyes tagjai valamint az ország Képviselői Kamarája részéről, hogy vajon ki lehet-e adni új, digitális műsorszolgáltatási engedélyeket a hatályos médiatörvény megfelelő módosítása nélkül. Egyúttal hatásköri vita is keletkezett a cseh távközlési hivatal által kiadott multiplex üzemeltetői engedélyekkel kapcsolatban, mert a médiahatóság szerint ilyet a távközlési hatóság csak a médiahatóság egyetértésével tehet. Ez utóbbi problémát a médiahatóság a legfőbb ügyész hivatala és az alkotmánybíróság elé vitte. Az ügyészség a megkeresést formai okokra hivatkozva először elutasította, majd egy újabb beadvány alapján úgy döntött, hogy valóban a távközlési hatóság által az országos műsorszórási szolgáltatók számára kiadott engedélyek nem vonatkozhatnak konkrét frekvenciákra, de az engedélyek megemmisítése nem szolgálná a közérdeket és késleltetné a digitális indulást. Az alkotmánybíróság pedig még nem válaszolt a beadványra.

Időközben a médiahatóság arra a következtetésre jutott és ezzel a Képviselői Kamara is egyetértett, hogy a digitális multiplexek pályáztatása nem kötné meg a törvényalkotók kezét a médiatörvény módosítása tekintetében, ha ez csak a nyertesek kiválasztását eredményezi, de az engedélyek kiadása majd csak az új szabályozást követően történik meg. Ezért a 2006. április 4-én a médiahatóság a megindított pályáztatást lezárta azzal a döntésével, hogy több mint 30 pályázó majdnem 40 pályázata közül kiválasztott hatot, akik majd engedélyt kaphatnak a digitális műsorszórási két multiplexén való terjesztéssel működő műsorszolgáltatásra. A nyertesek a TV Barrandov és a Febio TV általános tematikájú, a „O” zenei, a Z1 hír és a TV Pohoda gyermek csatornák, valamint az RTA regionális műsor voltak.

Bár a médiahatóság igyekezett a tematika szerinti kiválasztást a műsorszolgáltatási törvényből levezetni, a ki nem választott pályázók egy részének keresete alapján az eljáró városi bíróság érvénytelenítette a médiahatóság döntését. Mindamellett a korábban kiadott kísérleti műsorszórási engedélyek alapján már korábban, 2005 októberében nyilvános digitális adásként megindult Prága és Brno körzetében a Cesky Telecom a TV Ócko műsorral, és körülbelül ugyanakkor másik multiplexen (Cra, „A” MUX) Prágában a közszolgálati televízió CT1, CT2 és CT24 (hírműsor) digitális sugárzása is megkezdődött, ezeket azután a néhány hónap múlva indult CT4 Sport is követte.

A digitális műsorszolgáltatással terjeszthető új műsorszolgáltatásokra vonatkozó pályázat eredményeként a médiahatóság által a hat műsorszolgáltatás számára 2006 áprilisában kiadott engedély 12 évre szól és arra kötelezte a kedvezményezetteket, hogy egy éven belül kezdjék meg a szolgáltatást.

2006 májusában a képviselők kamarája jóváhagyta a médiatörvény kiegészítését. Ebben egyebek mellett szerepel az is, hogy a Prima TV és Nova TV kereskedelmi műsorszolgáltatások jogot kapnak a földfelszíni platformon való terjesztésre és a közszolgálati televízió ilyen joga is megerősítést nyert. A kiegészítés intézkedik egy 2006-ban induló kétszakaszos felvilágosítási kampányról is, melynek költségeire a kormány 82 millió Kc keretet különít el. A távközlési hatóság feladatul kapta az átállási terv kidolgozását. Kezdeményezés született egy kormány-irányítású országos testület létrehozására is, melyben hét minisztérium képviselőin kívül résztvesznek a távközlési hatóság, a médiahatóság, a multiplex-üzemeltetők és a műsorszolgáltatók képviselői is.

Ezzel szinte egyidejűleg a pályázat nyertes 6 kereskedelmi műsorszolgáltató is létrehozott egy egyesülést a digitális átállás támogatására és felgyorsítására. Az egyesülés ADT néven működött és nyitva állt minden olyan műsorszolgáltató számára, aki engedélyt kapott és kap ezután a digitális műsorszórási platformon való részvételre. Ez a szervezet 2007 végén megszűnt.

2006 augusztusában a távközlési hatóság a kapott megbízás alapján ismertette az átállási tervet⁵⁷ és bejelentette az analóg lekapcsolás határidejét, amelyet 2010. október 10-i időpontként határoztak meg. Ez a korai határidőt mind az engedélyt kapott műsorszolgáltatók, mind a meglévő analóg országos

57 http://www.ctu.cz/1/download/Navrhy/navrhy_2006/OOP_15_XX_2006_Y_III-vyr_31_10_2006.doc?PHPESSID=b248c61a0f38afd46d9a61221ec7200a

műsorszolgáltatók (Prima TV, Nova TV) részéről erőteljesen támadták és irreálisnak minősítették. Időben ekkor, 2006 októberében következett be a már említett esemény, hogy a Nova TV keresete alapján a városi bíróság megsemmisítette a hat DTT engedélyt.

Októberben a médiahatóság is és az érintett engedélyesek is fellebbeztek a legfelsőbb közigazgatásügyi bíróságnál a megsemmisítő döntés ellen. 2007 júniusában a Legfelsőbb Bíróság felülbírált a prágai városi bíróság döntését, mely a hat műsorszolgáltató részére kiadott engedélyeket érvénytelenítette. Mielőtt azonban az engedélyek érvényét visszaállította volna, szükségesnek tartotta a műsorszolgáltatásra vonatkozó törvény kiegészítését. Erre 2007 októberében került sor. A kiegészítés szerint a földfelszíni digitális műsorszórással történő terjesztésre jogosult a hat kiválasztott műsorszolgáltatás és emellett minden, kábelen vagy műholdas rendszeren terjesztett műsorszolgáltatás is.

Időközben az év márciusában a távközlési hatóság (CTU) és a Czech Association of Competitive Communications (CACC) kezdeményezésére létrejött egy új egyesülés Digi Monitor névvel, melynek célja a digitális átállás nyomonkövetése. Tagjai az UPC, az O2, a Cseh Digital Group, a Rohde & Schwarz, az analóg műsorszóró platformon terjesztett három műsorszolgáltatás, a Cseh Televízió, a TV Nova és a Prima TV képviselői.

Bár nagy viták folytak az analóg lekapcsolás bejelentett időpontjának realizálásával kapcsolatban, egy körzetben (Domazlicko) már 2007. augusztus 31-ére kitűzték a lekapcsolást. Ez két adó (mindkettő a közszolgálati Cseh Televízió műsorát sugározta) lekapcsolását jelentette. A lekapcsolást az is segítette, hogy a TV Nova felajánlott 1,5 millió CzK összeget a körzeten belüli set-top-box vásárlások támogatására. Még 2007 végéig egy további körzetben (Usti) készítették elő a leállást. Ugyanakkor a teljes leállás kitűzött (2010. október) határidejével pl. a Ceske Radiokomunikace olyannyira nem ért egyet, hogy egyenesen azt szeretné elérni, hogy azt tolják ki 2014-re. Szerinte 2010-re a lakosság 85 %-nál több nem lesz ellátva, 5-6 nagyobb város, pl. Karlovy Vary, Most és Liberec kimarad ebből. A 95 %-os ellátottság a legjobb esetben is csak 2011-ben érhető el, a közel teljes pedig legfeljebb 2012-ben.

2007 végén jóváhagyásra került egy törvény, mely a médiatörvényt és a hírközlési törvényt módosítja és rendezi a digitális műsorszórási engedélyek vitás kérdéseit. Eszerint minden műsorszolgáltatás, mely jelenleg analóg műsorszórással kapcsolatos engedéllyel bír, megkaphatja a digitális műsorszórással történő terjesztésre vonatkozó engedélyt, ha bizonyos feltételeknek megfelel. Az a hat műsorszolgáltatás pedig, mely 2006 áprilisában pályázatot nyert, de akiknek az engedélyt a bíróság megsemmisítette (TV Barrandov, Febio TV, TV Pohoda, Ocko, RTA and Z1) most különleges „kompenzáló” engedélyt kapnak. Ez azonban egyúttal kötelezettséget is jelent számukra, 50 napon belül nyilatkozniuk kell az elfogadásról és a megvalósítás módjáról, majd egy éven belül meg kell kezdeniük a digitális földfelszíni műsorszolgáltatást⁵⁸. Meg kell azonban jegyezni, hogy ezeknek az engedélyeknek az ügyében három műsorszolgáltató beadványa alapján újabb bírósági eljárás indul⁵⁹.

A törvénymódosítás az analóg lekapcsolás határidejét is módosította olyan módon, hogy az leghamarabb 2010. október 10-én, illetve legkésőbb 2012-ben történhet. Az átállás határideje azonban továbbra is nagy vitákat vált ki. 2008 márciusában kompromisszumként a kormány jóváhagyásával a Cseh Távközlési Hivatal nyilvánosságra hozta az átállás új tervét⁶⁰, amelyben 2011. november 11-ét jelölte meg új átállási határidőként.⁶¹ Két körzetben (Zlinsky és Jesenicky) azonban technikai okok miatt az analóg sugárzás 2012 júniusáig folytatódni fog. A Cseh Televízió, a TV Nova és a TV Prima állítólag önként felcseréli az analóg frekvenciáit digitálisakra, ennek fejében mindannyian kapnak egy további digitális lehetőséget⁶².

58 <http://www.broadbandtvnews.com/?p=3570>

59 <http://www.broadbandtvnews.com/?p=4146>

60 <http://www.ctu.cz/cs/download/sb051-08.pdf>

61 <http://www.broadbandtvnews.com/?p=4111>

62 http://www.advanced-television.com/2008/apr28_may2.htm#w9

Jelenleg, 2008 elején három multiplex működik, ezek közül a „C” csak kísérleti státuszban:

„A” MUX:

Üzemeltető: Ceske Radiokomunikace

Továbbított tartalom:

Televízió műsorok: ČT1, ČT2, ČT24, TV NOVA, ČT4 Sport

Rádióműsorok: ČRo1-Radiožurnál, ČRo2-Praha, ČRo3-Vltava, ČRo Leonardo, ČRo D-dur, Rádio Česko, ČRo4-Rádio Wave

Egyéb szolgáltatások: EPG, Teletext, ČT24 hírszolgálat

Kapacitásfelhasználás:

TV műsorok ... 18 Mbit/s

Rádióműsorok ... 1,50 Mbit/s

Kiegészítő szolgáltatások ... 1,00 Mbit/s

Információs és rezsi szolgáltatások ... 1,62 Mbit/s

Tömörítés: kép: MPEG-2 MP@ML

Hang: MPEG-1 Layer II

EPG: MHP ISO/IEC 6937

Moduláció: 8k

64 QAM

Védőintervallum: 1/8

FEC: 2/3

Teljes adatsebesség: 22,12 Mbit/s

Statisztikus multiplexelés

Jelenlegi adóközetek: Prága (2 adó), Brno (2 adó), Ostrava, Domazlic, Usti nad Ladem

„B” MUX:

Üzemeltető: Czech Digital Group, az engedély egyelőre kísérleti minősítésű

Továbbított tartalom:

Televízió műsorok: Prima TV, Ocko TV. (Korábban voltak más műsorok, most zárult le egy HDTV kísérleti sugárzás is). Most (2008. június) indul a multiplexen a Z1 hírműsor.

Rádióműsorok: Rado Proglas

Egyéb szolgáltatások: Teletext

Kapacitásfelhasználás: (átlagos értékek, változó bitsebességű)

TV műsorok egyenként ... 2,6 – 3,4 Mbit/s

Rádió és kisérőhang egyenként ... 192 – 256 kbit/s

Teletext egyenként... 37 - 263 kbit/s

Tömörítés: kép: MPEG-2 MP@ML

Hang: MPEG-1 Layer II

Moduláció: 8k

64 QAM

Védőintervallum: 1/16

FEC: 2/3

Teljes adatsebesség: 32,42 Mbit/s

Statisztikus multiplexelés

Jelenlegi adóközetek: Prága (3 adó) Összesen 14 adót terveznek.

„C” MUX:

Üzemeltető: Telefonica O2 (korábban Cesky Telecom)

Továbbított tartalom:

Televízió műsorok:

Erre a multiplexre vonatkozik a TV Barrandov, a Febio TV és az Óaka TV engedélye.

Jelenleg kísérleti üzemben működik Prága és Brno körzetében. Az adóhálózat kiépítése ezután kezdődik. Tervezik az MPEG-4 tömörítés alkalmazását HDTV műsor sugárzása céljából. Ilyen kísérletet már folytattak is. A vállalat az IPTV szolgáltatásában egyébként már kínál HDTV műsort.

Mobil TV

2004-es, majd 2005-ös bemutató jellegű kísérletek után 2006-ban a T-mobil és a Rádiokommunikacie már megvalósított egy hathetes kísérleti DVB-H rendszerű mobil TV szolgáltatást. A 10 továbbított műsor közül 6 szabad hozzáférésű, 4 pedig fizetős prémiumszolgáltatás volt. A kísérletnek 250 résztvevője volt. Kiderült, hogy a résztvevők leginkább a hírműsorokat és a zenei műsorokat keresik ezen a platformon. Legalább 50 % keresi az interaktív programokat és többségük fizetni is hajlandó a szolgáltatásokért (kb. 4 € összeget, a prémiumszolgáltatásokért a dupláját is).

Tenderkiírás a mobil szolgáltatásra 2008 nyarára várható. A hírek szerint a T-Mobile and Telefonica O2 együtt szeretné megnyerni a szolgáltatás jogát. Ők már korábban kértek engedélyt, de a megkeresésüket a hatóság elutasította.⁶³

⁶³ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=4750>

Szlovákia

Lakosság: 5,394 millió fő

Háztartás: 1,952 millió

TV háztartás: 1,938 millió

A televízió piac fontosabb szereplői

Médiahatóság

A médiarendszer működését a 2000-ben elfogadott, **308. számú törvény a műsorszolgáltatásról és műsorterjesztésről**⁶⁴ szabályozza. Ez lényegében a magyar médiatörvény ottani megfelelője, a tartalomszabályozást, a piacralépést (engedélyezés, bejelentés), a médiafelügyelet rendszerét, határozza meg, módosítja a hírközlési törvényt (**Act No. 195/2000 Coll.**) és a médiahatóságra vonatkozó korábbi jogszabályt. E törvénynek része a közszolgálati műsorszolgáltatásra vonatkozó általános feltételek megadása is. A közszolgálati intézmény létesítését és működését azonban külön törvény (**Act No. 254/1991 Coll.**⁶⁵) tartalmazza.

A médiahatóság szerepét a törvény alapján a kilenctagú Rada pre Vysielanie a Retransmisiiu⁶⁶, azaz angol nevén Council for Broadcasting and Retransmission tölti be. Létrejöttét eredetileg az **Act No. 294/1992** számú törvény alapozta meg, jelenlegi formájában a már említett Act No. 308 törvény szabályozza.

Közszolgálati televízió

A Slovenská televízia, a szlovák közszolgálati televízió 1991-ben az Act No. 254/1991 Coll. törvény alapján jött létre (a már 1956 óta működő Csehszlovák Televízió szlovákiai utódjaként) non-profit szervezetként, melyre vonatkozóan önálló költségvetési fejezet van az állami költségvetésben.

A közszolgálati intézmény magában foglalja a bratislavai, a kosicai és a Banská Bystrica-i stúdiókat.

A törvény deklarálja a televíziós szervezet függetlenségét, megnevezi alapvető feladatait és meghatározza a függetlenség és a pártatlan működés biztosítékaul szolgáló, a parlament által választott tanács létrehozásának módját és feltételeit, a tanács feladatait.

A Szlovák Televízióknak jelenleg két csatornája van, a Jednotka (korábban STV1) és a Dvojka (korábban STV2). A műsorszolgáltatás finanszírozása vegyes, 2007-ben az előfizetési díj (= készülék üzemeltetési díj) jelentette a finanszírozás 66 %-t, a reklámbevételek a 30 %-t, a hiányzó részt alkalmi állami juttatásokból fedezték. Súlyos gondok vannak az előfizetési díjak beszedésével kapcsolatban, az 1,9 millió TV háztartásból csupán 1,2 millió a nyilvántartott díjfizető. Az előfizetői díj 2007-ben 100 SKK/hó volt.

2003-2006 folyamán erőteljes lépéseket hajtottak végre a közszolgálati műsorszolgáltatás anyagi helyzetének rendezésére. Ebbe beletartozik a díjbeszedési szigor fokozása, a műsorkészítés költségeinek csökkentése, a saját gyártású műsorok arányának mintegy 50 %-os csökkentése, gyakran cseh nyelvre szinkronizált filmek vétele és leadása (mivel azok olcsóbbak a szlovák szinkronhoz képest), létszámcsökkentés, és egy egyszeri 400 millió SKK-s állami támogatás. Szóba került a második csatorna privatizálása is (nem csupán az STV pénzügyi stabilizálása érdekében, de a kereskedelmi televízió piacon egyeduralmú Markiza TV számára versenytárs teremtése érdekében is). Egyelőre azonban ez a terv nem valósult meg. A készülékhasználati díjrendszert azonban 2007-

⁶⁴ http://www.rada-rtv.sk/data/modules/download/1165259211_The%20Act%20on%20Broadcasting%20and%20Retransmission.pdf

⁶⁵ http://www.rada-rtv.sk/data/modules/download/1167960653_The%20Act%20on%20Slovak%20Television.pdf

⁶⁶ <http://www.rada-rtv.sk/web/home/>

ben megváltoztatták, a díjat a villamosenergia-számlán kell befizetni. Az új rendszerben a 140 SKK-ra⁶⁷ emelt havidíj mellett a számítások szerint 1 milliárd SKK összegben remélnék forrást teremteni a közszolgálati rádióknak és a közszolgálati televízióknak. Ezt az összeget 7:3 arányban osztják el a televízió és a rádió között.⁶⁸

2007-ben még mindig szükség volt egy 100 millió SKK-s állami injekcióra a veszteségek fedezetéhez. Az STV szerint legalább ennek háromszorosára lett volna szükség. A digitalizáláshoz pedig legalább 700-800 millió támogatásra kell számítani, de egyelőre a parlament megakadályozta az erre irányuló törvényt megalkotását.⁶⁹ Mindamelllett 2008 augusztusában egy harmadik csatornát fognak indítani, még a pekingi olimpia előtt.⁷⁰ Az augusztus 8-án induló programban egyelőre nem lesz HD tartalom, de a 4:3 oldalarányú képfórmátum mellett lesznek 16:9 – es formátumban élvezhető műsorszámok is. Ennek a harmadik csatornának az indításához szükséges beruházások összege 100 millió SKK nagyságrendű.⁷¹ A csatorna neve STV Sport lesz. Terjesztése – legalább is induláskor - a Sky Link nevű műholdas, DTH platform által fog történni. Eleinte naponta 17.00-23.00 között fog műsort adni.

A Jednotka a lakosság 99 %-át éri el, a Dvojka 89 %-ot. Az STV 2004. évtől kezdve felvette a versenyt a nagyon gyorsan sikeressé vált kereskedelmi televízióval és el is ért némi sikereket a nézettség, illetve a piaci részesedés terén. Ehhez valóság-show műsorokat is bevetett. Kapott is kritikát ezért a kereskedelmiek részéről, mondván, hogy a közszolgálati televízióknak inkább oktatási és kulturális értékeket tartalmazó műsortartalmat kellene szolgáltatnia és a kereskedelmiekre kellene hagynia az előbbi műfajokat. Jelenleg ennek a két csatornának az együttes nézettségi részesedése 22-24 % közötti.

Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások

1996-ban az STV harmadik csatornáját eladták az első szlovák kereskedelmi műsorszolgáltató részére, melyet egy konzorcium alapított. A konzorcium tagja volt az Central European Media Enterprises (CME) és Pavol Rusko politikus is. Ez a **TV Markiza** három év alatt a legnézettebb csatornává vált. Ezt könnyen meg tudta tenni, mivel 1999-ig nem volt más kereskedelmi televízió műsorszolgáltatás. Csak ekkor jelent meg a TV LUNA, amit később Global néven ismertek.

A TV Markiza alapítója Pavol Rusko a csatornát az állítások szerint folyamatosan felhasználta az általa elnökölt ANO párt (Aliancia nového občana, Új polgári egyesülés) érdekeinek képviseletére. A CME 2005-2006 közötti időszakban felvásárlások útján megszerezte a Markiza TV feletti döntő irányítást és a magát a TV Markizát üzemeltető STS céget is. Ezzel az utóbbi minden jogosultsága és kötelezettsége átszállt a TV Markizára. A CME elvágott minden kapcsolatot Pavol Rusko és a csatorna között és kötelezettséget vállalt arra, hogy ezután objektív és pártatlan hírszolgáltatást fog nyújtani. Ezzel eleget tett a médiahatóság kívánságának, aki panaszkolta, hogy a műsorszolgáltatás elfogult Ruskó és az ANO irányában.

A másik oldalról a Keresztény Demokratikus Mozgalom nevű párt két évig bojkottálta a csatornát, ami az említett intézkedések és a csatorna irányításának átszervezését követően megszűnt. A TV Markiza engedélyét 2006-ban 12 évvel meghosszabbították így jogosultsága 2019-ig áll fenn. Ez a meghosszabbítás sokáig függőben volt amiatt, hogy a szervezet vezetőtestületeiben a szlovák részvétel a törvény elvárásához képest alacsony volt. Végül a meghosszabbításra úgy került sor, hogy a vállalat struktúráját átalakították és az igazgatótanácsát megfelelő összetételűvé alakították.

2007-ben a CME a még addig mások kezében lévő részvényeket is megvásárolta, így mára már a Markiza 100 %-os birtokosa lett. A TV Markiza, terveinek megfelelően új szervezeti egységet létesített az interaktivitás fejlesztésére, új műsorszolgáltatások létrehozásán is fáradozik, ezek között egy új közös csatorna – szlovák csatorna és internet szolgáltatás bevezetését is fontolgatja. A Markiza

⁶⁷ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=3704>

⁶⁸ *Broadband TV News CEE 2007. szeptember 28.*

⁶⁹ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=3471>

⁷⁰ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=3000>

⁷¹ *Broadband TV News Central and Eastern Europe; FEBRUARY 22, 2008*

szorosan együttműködik a CME csehországi csatornájával, a TV Novával, hogy koprodukción formájában és egyéb módon is hasznosítsák a köztük létező szinergiát.

A TV Markiza egész napos nézettsége 2007 első félévében 34,4 % volt.⁷²

2002-ben indult a második szlovák kereskedelmi televízió, a **TV Jój**. Ez a csatorna a korábban a működését megszüntetett regionális műsorszolgáltató, a TV Globál kiépített infrastruktúráját használta terjesztő közegként. Induláskor a TV Jój csak az ország 65 %-át tudta besugározni, azonban újabb frekvenciák felhasználásával 2006 végére ez a mérték 83 %-ra nőtt. A médiahatóság a csatorna engedélyét 2005-ben 12 évvel meghosszabbította és az most 2019-ig érvényes. A csatorna nézettségi részesedése folyamatosan növekedett, 2007 elején 16,2 %-os volt.

A csatornaalapítás után részben a cseh TV Nova tulajdona volt, 2007 januárjában a TV Jój tulajdonosa pedig a J&T Media Enterprise lett, aki a Grafobal Group része. Ugyanez a csoport részvényekkel rendelkezik a MAC TV vállalatban, amely a TV Jój engedély jogosultja és a Slovenska Produkčna, illetve a Mag Media vállalatokban is, melyek a TV Jój műsorgyártását valamint a reklámértékesítését irányítja.

2001-ben indult a **TA3** nevű hírcsatorna, eleinte csak kábeles terjesztéssel, majd az idők folyamán ez kibővült műholdas sugárzással, illetve Bratislava térségében műsorszórással is. Ez a műsor nem csak Szlovákiában, hanem Csehországban is rendelkezésre áll.

Hetes bontásban elérhető a műsorok nézettségi részesedése⁷³. A 2008. március 31. és április 6. közötti hétre vonatkozó adatok például:

Műsor	Share
TV Markiza	36,6 %
Jednotka	17,1 %
TV Jój	15,5 %
Dvojka	7,4 %
TA3	1,2 %
CsehTV-k	8,9 %
Magyar TV-k	6,3 %
Más TV-k	7,0 %

Ezek az arányok hétről-hétre változnak kissé, de azért jól mutatják a szlovák műsorok közötti népszerűségi arányokat.

Körzeti és helyi televízió

Néhány városban, településen és Bratislava néhány kerületében működik pár helyi műsorszolgáltató, általában kisteljesítményű adóval. Ezek egy részét a helyi önkormányzatok működtetik, másokat pedig privát műsorkészítők. Műsoridejük ezeknek napi néhány óránál nem több. Jellemző, hogy műsoraik főként helyi híreket, regionális problémákat érintenek.

Két nagyobb körzeti műsorszóró működik, az RTV és a TV ZOBOR, városi televíziók közül a legnagyobb a Bratislava TV (kábel) és a TV NASA Kassán (műsorszórással).

Nem műsorszórással terjesztett csatornák

Két szlovák kereskedelmi műsorszolgáltató működik műholdas terjesztés útján. Ez a vízi életre, hajózásra szakosodott Nautik TV nevű és a zenei MusicBox TV tematikus csatorna. Van még ezen kívül egy TVA nevű, áru- és szolgáltatásértékesítő csatorna, melynek terjesztése kábeles. Eredetileg

⁷² <http://www.variety.com/article/VR1117968563.html?categoryid=14&cs=1>

⁷³ <http://www.strategie.sk/showdoc.do?docid=44&peoplemetre=14-2008>

körzeti műsorszolgáltatásként indult, de műholdas terjesztés révén országossá vált csatorna a Patriot TV, mely általános, sport és kulturális hírek közreadására szakosodott.

A hatósági nyilvántartásban szereplő műsorszolgáltatások

Szlovákiában a médiahatóság által engedélyezett műsorszolgáltatások:

Műsorszolgáltatás	Műsorszolgáltató	Indulás éve	Közszolgálati / Kereskedelmi / Vegyes	Az engedély jellege	Ellátottság típusa	Fajta	Nyelv	Hozzá-férés
3. TV		1999	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
AZTV Info		2002	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
Bebe TV		2007	Kereskedelmi		Országos	Gyermekcsatorna	Szlovák	Szabad
Bratislava TV			Kereskedelmi		helyi	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	
CE TV		2006	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
Central TV		1994	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
INFOKANAL		2006	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
Infokanal mesta Partizánske		2006	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
Joj TV		1995	Kereskedelmi		Országos	Általános csatorna	Szlovák	Szabad
Mooby TV		2004	Kereskedelmi		Nemzetközi/ Pan-European	Szórakoztató csatorna	Nincs jelentősége	Szabad
MusicBox		2003	Kereskedelmi		Országos	Zenecsatorna	Szlovák	Szabad
Nautik TV		2004	Kereskedelmi		Országos	Utazási csatorna	Szlovák	Szabad
ORT		2004	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
PENIAZE.TV		2007	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
RTV Banská Bystrica		2001	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
Ring TV (Szlovákia)		2006	Kereskedelmi		Országos	Szórakoztató csatorna	Szlovák	Szabad
STV1 (Jednotka)	STV - SLOVENSKA TELEVIZIA	1991	Közszolgálati	Analog földfelszíni (Országos - Közszolgálati)	Országos	Általános csatorna	Szlovák	Szabad
STV2 (Dvojka)	STV - SLOVENSKA TELEVIZIA	1991	Közszolgálati	Analog földfelszíni (Országos - Közszolgálati)	Országos	Általános csatorna	Szlovák	Szabad
TA3		2001	Kereskedelmi		Országos	Hírcsatorna	Szlovák	Szabad

TV A		2002	Kereskedelmi		Országos	Vásárló csatorna	Szlovák	Szabad
TV FOCUS		2005	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
TV Galanta		2006	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
TV Markiza	MARKIZA - Szlovákia, SPOL. S R.O.	1996	Kereskedelmi	Analog földfelszíni (Országos - Kereskedelmi)	Országos	Általános csatorna	Szlovák	Szabad
TV Povazie		2003	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
TV Zemplin		2005	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
Teleprior		1997	Kereskedelmi		Körzeti	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
Televizia Brezova pod Bradlom (TVB)		1995	Kereskedelmi		helyi	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
Televizia Myjava (TVM)		1995	Kereskedelmi		helyi	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
Televizia Senica (TV SEN)		1995	Kereskedelmi		helyi	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
Televizia Skalica (TVS)		1995	Kereskedelmi		helyi	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad
Televizia Stara Tura (TVST)		1995	Kereskedelmi		helyi	Körzeti/ helyi csatorna	Szlovák	Szabad

Műsorterjesztő platformok

Kábeltelevízió

A sokcsatornás televíziózás piacán a kábel tv a domináns szolgáltatástípus. 2006 végén a háztartások 53%-a esett a kábeles szolgáltatások területére és 2007. március végén mintegy 782 ezer tényleges előfizető volt, ami a televízió-háztartások kb. 41 %-a, az összes háztartások kb. 35 %-a.

Összesen kb. 100 kábeles szolgáltató működik vagy legalább is szerepel a nyilvántartásban, de a piac több mint felét három szolgáltató, a **UPC BROADBAND SLOVAKIA, s.r.o.**, a **SATRO s.r.o.** és a **Slovakia Cable Company s.r.o.** szolgálja ki. Ez a helyzet természetesen számos felvásárlás eredményeként alakult ki és várható, hogy a konszolidációs folyamat nem áll meg.

Egyelőre a kábelszolgáltatás zömében analóg, de a Satro már két éve kínál digitális szolgáltatási csomagot is és a UPC 2007-ben kezdte el a digitális televízió szolgáltatást. A UPC a közelmúltban hozta nyilvánosságra további terveit erre az évre vonatkozóan.⁷⁴ Eszerint a jelenleg csak Bratislavában elérhető 80 TV csatornás digitális szolgáltatást kiterjesztik Trnava, Kosice and Zilina városokra.

⁷⁴ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=3650>

Az UPC analóg kínálatában van egy **minimális csomag**, melynek havidíja: 141 SKK, ebben az alábbi csatornák szerepelnek:

Szlovák műsorok: STV 1, STV 2, Markíza, JOJ TV, TA 3, helyi csatorna

Külföldi műsorok: ORF 1, M2, MTV

A normál csomag havidíja 499 SKK, a kínálat:

Szlovák műsorok:	STV 1, STV 2, TA3, Markíza, JOJ
Dokumenm műsorok:	Spektrum, Zone Club, Discovery channel, Zone Reality, TV Paprika, TV DEKO
Filmműsorok:	Hallmark, film+, MGM
Sportműsorok:	Galaxie Sport, Eurosport, Extreme Sports, Sport1
Zenecsatornák:	MTV Europe, VH1
Hírcsatornák:	BBC World, EURONEWS, CNN
Gyermekműsorok:	Jetix, Minimax, Bebe TV
Erotika és romantika:	Blue HUSTLER, Zone Romantica
Ázsiai csatorna:	Arirang TV

Ehhez a csomaghoz lehet még rendelni havi 335 SKK díj ellenében HBO csatornát vagy/és ugyancsak ennyióért a Hustler TV csatornát.

Az UPC digitális kábelszolgáltatásában kétféle alapsomag van, a „belépő”, havi 342 SKK-ért és az „alap” havi 480 SKK-ért. Ezekhez különböző tematikus csomagok (Zene, természet, szórakoztató, sport) rendelhetők, egyenként 99 SKK-ért, illetve ötféle prémiumcsomag is elérhető (HBO 3 csatorna 299 SKK, Cinemx 2 csatorna 299 SKK, Superfilm: az előbbi kettő együtt 449 SKK, Hustler 2 csatorna 299 SKK, Filmbox Extra 149 SKK). A mindent tartalmazó programcsomag neve Exklusív és havidíja 1339 SKK.

Részletesebben:

Digitális belépő csomag; 342 Sk

Szlovák műsorok:

Jednotka	d
Dvojka	d
Markíza	d
JOJ	d
TA3 hír	d
<i>Cseh műsorok:</i>	
ČT 1	d
ČT 2 dokumentum, kultúra	d
ČT 24 hír	d
Prima	d
<i>Egyéb műsorok:</i>	
MTV 1 magyar	d
MTV 2 magyar	a
ORF 1 osztrák	d
Musicbox zenei	d
TV helyi csatorna	a
UPC Infokanál	a

Digital Basic 590 Sk

Szlovák műsorok:

Jednotka	d
Dvojka	d
Markíza	d
JOJ	d
TA3 hír	d
<i>Cseh műsorok:</i>	
ČT 1	d
ČT 2 dokumentum, kultúra	d
ČT 24 hír	d
Prima	d
TV Noe	d
<i>Filmek és sorozatok:</i>	
AXN akciófilme és sorozatok	d
Animax animáció	d
Film +	d
FilmBox	d
Hallmark	d
MGM	d
Zone Romantica	a
<i>Dokumentum:</i>	
Animal Planet	d
Discovery Channel	d
National Geographic	d
Spektrum	d
TV Deko	d
TV Paprika	d
Viasat Explorer/Spice	d
Viasat History	d
Zone Club	d
Zone Reality	d
<i>Sport:</i>	
Eurosport	d
Eurosport 2	d
Extreme Sports	d
Galaxie Sport	d
NASN	d
Sport 1	d
<i>Gyermkműsorok:</i>	
bebe	d
Jetix/Jetix Max	d
JimJam	d

KI.KA
Minimax a
d

Hírműsorok:

CNBC	d
CNN	d
BBC World	d
Deutsche Welle	d
Euronews	d
<i>Zenei műsorok:</i>	
C Music TV	d
FUN1	d
MTV Dance	d
MTV2 Europe	d
Music Box	d
Óčko	d
VH1	d
VH1 Classic	d

Európai és azon túli műsorok:

Arirang	a
Arte	a
Duna TV	a
MTV 1	d
MTV 2	a
ORF 1	d
ORF 2	a
ORT International	a
PRO7	a
RTL	a
TV 5	d
TV Polonia	a
<i>Erotikus:</i>	
Blue Hustler	a
<i>Egyéb műsorok:</i>	
TV Bratislava	a
TV helyi műsor	a
TVA teleshopping	a
UPC Infocsatorna	a

Tematikus csomagok

RELAX 99 Sk

Film és vegyes:

Animax	d
AXN	d
Film +	d
Film Box	d
Hallmark	d
MGM	d
Minimax	d
Zone Club	d

DARWIN 99 Sk

Dokumentumműsorok:

Animal Planet	d
Discovery Channel	d
National Geographic	d
Spektrum	d
Viasat Explorer	d
Viasat History	d

SPORT 99 Sk

Sportműsorok:

Eurosport	d
Eurosport 2	d
Extreme Sports	d
Galaxie Sport	d
NASN	d
Sport 1	d

ZENE 99 Sk

Zenecsatornák:

C Music TV	d
FUN1	d
MTV Dance	d
MTV2 Europe	d
Óéko	d
VH 1 Classic	d

VH1 d

PRÉMIUMCSOMAGOK

SuperFilm 449 Sk

Filmcsatornák:

HBO	d
HBO 2	d
HBO Comedy	d
Cinemax	d
Cinemax 2	d

HBO 299 Sk

Filmcsatornák:

HBO	d
HBO 2	d
HBO Comedy	d

CINEMAX 299 Sk

Filmcsatornák:

Cinemax	d
Cinemax 2	d

HUSTLER 299 Sk

Felnőttcsatornák:

Hustler TV	d
XXX X-treme	d

FILMBOX EXTRA 149 Sk

Filmcsatorna:

Filmbox Extra	d
---------------	---

Exclusive csomag 1 339 Sk

A Digital Basic összes csatornája és az összes prémiumcsatorna

Az UPC bejelentette, hogy 2007-ben folytatott kísérletek után 2008-ban elindítja a kábelen a HDTV szolgáltatást is, elsőként a National Geographic HD and NonStop Kino HD műsorokkal.⁷⁵

A France Telecom háttérű **Orange Slovakia** mobilszolgáltatóként jelent meg Szlovákiában. Jelenleg azonban lakásokig vezetett optikai kábeles hálózatot is létesít és azon kínál igen nagy sebességű internet-szolgáltatást és televízió szolgáltatást FiberNet, illetve FiberTV⁷⁶ néven Ez utóbbiban HDTV csatornák is működnek.

Szlovákiában több városban is működik MMDS rendszer (Multichannel Multipoint Distribution System), mely mikrohullámú sokcsatornás televízió műsorelosztást jelent. Ez nagyjából megfelel a Budapesten korábban működött AM Mikró szolgáltatásnak. Összesen 20 engedélyt tartanak nyilván Szlovákiában. Ezek között két nagyobb szolgáltató az UPC BROADBAND SLOVAKIA, s.r.o., és a SATRO s.r.o. Mindkét szolgáltató működtet MMDS rendszert Bratislavában és néhány vidéki városban is, bár közvetlen versenyt csak a fővárosban folytatnak egymással. Emellett néhány városban kisebb önálló szolgáltató működtet ilyen rendszert.

Műholdas műsorelosztás

Szlovákiában három műholdas, DTH szolgáltató kínál sokcsatornás televízió műsorcsomagot.

Elsőként az UPC jelent meg az **UPC Direct** szolgáltatásával, melyben az alapsomagt:

Szlovák műsorok:	Markíza, JOJ, STV 1, TA 3
Gyermekműsorok:	JETIX, MINIMAX, Bebe Tv
Hírműsorok:	CNN, CNBC, SKY NEWS, Echo TV
Zenei műsorok:	MTV Dance, MTV HITS, MTV EUROPE, MTV2, VH1, VH1 CLASSIC, VIVA, VIVA PLUS
Sportműsorok:	GALAXIE SPORT, EUROSPORT, EUROSPORT NEWS, EXTREME SPORTS, DSF, SPORT1, NASN
Dokumentarista-műsorok:	SPEKTRUM, NATIONAL GEOGRAPHIC, TRAVEL CHANNEL, DISCOVERY CHANNEL, ANIMAL PLANET, ZONE REALITY, ZONE CLUB, TV PAPIKA, TV DEKO

Ennek havidíja: 399 SKK.

Az alapsomaghhoz előfizethető kiegészítések:

HBO	390 SKK
HUSTLER TV	390 SKK
PLUS (AXN, Viasat Explorer, Viasat History, Cartoon Network, TCM, Boomerang, Blue Hustler)	66 SKK
CINEMAX	390 SKK
XXX Xtreme	390 SKK

⁷⁵ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2984>

⁷⁶ http://www.orange.sk/sk/doma/digitalnatv_chcetevedietviac.html

HBO + CINEMAX 529 SKK

HUSTLER TV + XXX XTREME 499 SKK

Az összes létező csatornát magában foglaló előfizetés díja: 799 SKK

2006-ban a romániai RCS Szlovákiában is megindította a **DigiTV** DTH szolgáltatást és alacsony díjakat alkalmazva eredményesen szállt versenybe a UPC szolgáltatásával. A cég szerint Szlovákiában jelenleg 270 ezer előfizetője van.

A DigiTV kínálatában van egy, csupán a két szlovák közszolgálati csatornát tartalmazó csomag, amelynek vétele ingyenes. Az **alaprogram-csomag** 290 SKK-ba kerül.

Tartalma:

1. STV1	23. Galaxie Sport
2. STV2	24. Music Box
3. Film+ Slovakia	25. Markíza
4. Eurosport	26. JOJ
5. Cartoon Network	27. TA 3
6. AXN	28. Film Box
7. Spektrum	29. ÓČKO
8. Jetix	30. Nautik TV
9. Minimax	31. Sport 1
10. A+	32. Viasat Explorer
11. Discovery Channel	33. Viasat History
12. Animal Planet	34. Pro TV International
13. Discovery Civilisation	35. ČT 1
14. Discovery Science	36. ČT 2
15. Discovery Travel & Living	37. ČT 24
16. Hallmark	38. National Geographic
17. MTV	39. TV Craiova
18. VH1	40. MusicMax / MaxAdult
19. Reality TV	41. National Geographic Wild
20. Romantica	42. Travel Tv/ Playboy Tv
21. Travel Channel	43. Paprika TV
22. Private Spice	44. Eurosport 2

Az **EXTRA csomag** díja 330 SKK. Ez az előbbieken túl még az alábbiakat tartalmazza:

- 45. MTV 1
- 46. MTV 2
- 47. ATV
- 48. HÍR TV
- 49. Duna
- 50. Story
- 51. RTL KLUB
- 52. Film+
- 53. COOL
- 54. Viasat 3
- 55. ECHO TV

Kiegészítő csomagok:

HBO csomag **240 SKK**

56. HBO
57. HBO2
58. HBO Comedy

Cinemax csomag **180 SKK**

59. Cinemax

MaxPak (= HBO + Cinemax csomagok) **310 SKK**

Szlovákiában működik egy harmadik DTH szolgáltató, a **SkyLink**. Ennek tulajdonosa a Radiokomunikacie, mely a Slovak Telecom-ból vált ki és mely 2007 októberében a TRI R konzorcium tulajdonába ment át. A konzorcium tagjai: a Movys (60%), az I.T.A. Telecom Slovákia (30%) és a Hampden Investments Ltd (10%).⁷⁷

A szolgáltató a cseh CS Link mintájára, előrefizetett kártyás szolgáltatási modellt követ. A teljes kínálat az alábbi:

Szlovák műsorok: STV Jednotka, STV Dvojka, TV JOJ, Markíza, Ta3, RingTV

Cseh műsorok: ČT1, ČT2, ČT24, Prima

Prémium műsorok: Galaxie sport, FILMBOX, FILMBOX EXTRA, Viasat Explorer, Viasat History, Jim Jam, Spice

A teljes kínálat díja egy hónapra 240 SKK. Hosszabb időre szóló kártyák díja fajlagosan olcsóbb.

IPTV

A Slovák Telekom (ST) 2006 végén elindította az IPTV szolgáltatást, mely önmagában is igénybe vehető, de a cég Magio márkanévű triple play szolgáltatásának részeként is. A megoldás teljes DVR (digitális videórögzítő) lehetőséget, EPG-t, kép a képben megjelenítést és VOD szolgáltatást tesz lehetővé. Érdekeség, hogy a Magio TV igénybevételéhez nem kell szélessávú összeköttetéssel rendelkeznie az előfizetőnek, a Magio csatlakozás számára külön rézérpárt építenek ki. De ugyanakkor van olyan ajánlat is, melyben az ST más vállalat által biztosított szélessávú csatlakozáson keresztül nyújtja a szolgáltatást. Emellett az ST továbbértékesítés céljából átengedi a szolgáltatást más internetszolgáltatóknak is, de ragaszkodik ahhoz, hogy ez a Magio márkanév alatt történjen. Erre a tartalomszolgáltatókkal kötött szerződésai kötelezik.

A jelenlegi csomagkínálatban az alapsomag 14 csatornát tartalmaz (STV1, STV2, Markíza, TV JOJ, TA3, ČT1, ČT2, Prima, ORF 1, ORF 2, Pro7, RTL, SAT1, FILMBOX), ehhez igényelhetők az alábbi tematikus csatorna-blokkok:

Mix 1	Óčko TV, MTV Europe, Musicbox, VH-1 Europe, Jetix, KIKA, Minimax/A+
Mix 2	Animal Planet, Cartoon Network/TCM, Discovery Channel, Eurosport, Hustler TV, Zone Reality, Zone
Dokument	BBC Prime, E!, National Geographic, Spektrum, Viasat History, Viasat Explorer/Spice, Travel Channel
Hír és tájékoztató	BBC World, CNN, Duna TV, Fashion TV, M2, RTL Klub, TV5 Monde
Sport	Eurosport, Eurosport 2, Extreme Sports, Galaxie Sport, Motors TV, Sport1
Film	AXN, AXN Crime, AXN Sci-fi, CS Film, Film+, FILMBOX EXTRA

⁷⁷ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=3971>

illetve prémium-csomagok:

Premium 1	Cinemax, Cinemax 2
Premium 2	HBO, HBO 2, HBO Comedy
Premium 1 + Premium 2	Cinemax, Cinemax 2, HBO, HBO 2, HBO Comedy

Jelenleg a díjak erősen változnak, különböző akciós ajánlatok vannak. Pl. a csak a 14 alapsatornát tartalmazó ún. Magio kezdőcsomag havidíja 2008 áprilisában 333 SKK, az ehhez még három tematikus csomagot is tartalmazó Magio Klassic 399 SKK, míg a Prémium 1 csomag kiegészítő díja 220 Skk, a Prémium 2-é 238 SKK, az összevont P1+P2 díja 297,50 SKK.

Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)

Az első kísérleti digitális sugárzást a Slovák Telekom 1999-ben Bratislavában végezte és két év múlva a kormány jóváhagyott egy stratégiai tervet a digitális műsorszórás bevezetésére. Nagyobb kiterjedésű kísérleti digitális televízió műsorszórás 2005-ben kezdődött Szlovákia néhány városában. A Slovák Telekom (ST) a Radiokommunikacie nevű műsorszóró leányvállalatának üzemeltetésében négy műsorcsatornás sugárzást indított Bratislavában, illetve Banska Bystrica-Zvolen térségében. Egy másik vállalat, a Telecom Corp. pedig Kosice-Presov körzetben kapott kísérleti sugárzásra engedélyt.^{78, 79}

Szlovákiában a digitális földfelszíni televízió műsorszórás kereskedelmi bevezetését hátráltatta a megfelelő jogi szabályozás hiánya. Ebben a tekintetben 2007 márciusában jelentős előrelépés következett be azzal, hogy a szlovák parlament elfogadta a műsorszórás digitalizációja tárgyú törvényt. Ebben lefektették az analógról digitálisra történő váltás feltételeit és az átállás befejezésének határidejeként 2012-t jelölték meg azzal, hogy azt lehetőleg 2008-ban kezdjék meg.

A törvény deklarálja a digitális továbbítás szolgáltatási szabadságát és meghatározza a digitális televízió létesítésének szabályait. A törvény megalapoz egy közszolgálati multiplexet, melyet a közszolgálati tartalmak terjesztésére szeretnének felhasználni.

A szlovák posta és távközlésügyi minisztérium szerint a 2008-ban kezdeni tervezett, a digitális átállással kapcsolatos információs kampány költsége 125 millió SKK-ra tehető (kb. 3,75 millió €).⁸⁰

Még a törvény elfogadása előtt a földfelszíni műsorszórással terjesztett vezető műsorszolgáltatók (STV, TV Markiza, TA3) megállapodtak abban, hogy a digitális átállás során egy közös multiplexben indulnak a digitális sugárzásnál. Remények szerint ez 2008-ban megvalósul.

78 Advanced-Television Central and Eastern Europe. 29th November 2005

79 Broadband TV News, Central and Eastern Europe. May 6th 2005

80 <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2476>